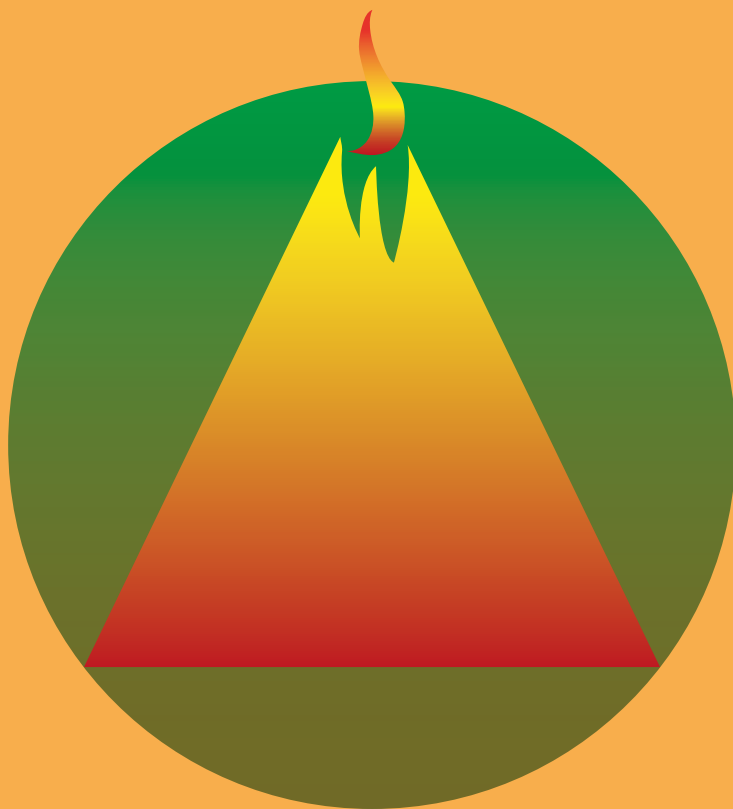

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO BASO SUTEETARAKO LARRIALDI PLAN BEREZIA

2024ko bertsioa

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

SEGURTASUN SAILA

DEPARTAMENTO DE SEGURIDAD

EUSKADIKO AUTONOMIA ERKIDEGOKO BASO SUTEETARAKO LARRIALDI PLAN BEREZIA

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

SEGURTASUN SAILA
Babes Zibileko Salburuordetza
Larrialdi Aurre Egiteko eta
Meteorologiako Zuzendaritza

DEPARTAMENTO DE SEGURIDAD
Viceconsejería de Protección Civil
Dirección de Atención de Emergencias
y Meteorología

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2025

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzako Liburutegi Nagusiaren katalogoan aurki daiteke: <https://www.katalogoak.euskadi.eus/katalogobateratua>

Argitaraldia: 3.a, 2025eko apirila

Ale-kopurua: 500 ale

© Euskal Autonomi Erkidegoko Administrazioa
Segurtasun Saila

Argitaratzailea: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Fotokonposaketa eta imprimatzea: Gráficas Irudi, S.L.
Uzbina, 25. Pol. Ind. Jundiz 01015. Vitoria-Gasteiz

ISBN: 978-84-457-3811-5

L.G.: LG G 165-2025

105/2024 EBAZPENA, abenduaren 26koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena, zeinaren bidez argitaratzen baita Euskal Autonomia Erkidegoko Baso Suteetarako Larrialdi Plan Berezia onartzen duen Erabakia (hirugarren berrikuspena)

Gobernu Kontseiluak, 2024ko abenduaren 17an egindako bilkuran, Euskal Autonomia Erkidegoko Baso Suteetarako Larrialdi Plan Berezia onartzen duen Erabakia hartu zuen (hirugarren berrikuspena), eta, behar duen publikotasuna emateko, hau

EBAZTEN DUT:

Artikulu bakarra.– Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzea Euskal Autonomia Erkidegoko Baso Suteetarako Larrialdi Plan Berezia onartzen duen Erabakiaren testua (hirugarren berrikuspena); ebazpen honen eranskina da.

Vitoria-Gasteiz, 2024ko abenduaren 26a.

Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta
Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendaria,
JON IÑAKI URBINA GARCÍA DE VICUÑA.

ERABAKIA, EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO BASOSUTEETARAKO LARRIALDI PLAN BEREZIA ONARTZEN DUENA (HIRUGARREN BERRIKUSPENA)

Gobernu Kontseiluaren 1998ko otsailaren 3ko Erabakiaren bidez (EHAA, 55 zk., 1998ko martxoaren 23koa), Euskal Autonomia Erkidegoko baso-suteetarako larrialdi-plan berezia onartu zen.

Plan hori bi aldiz berrikusi da: lehenengo berrikuspena Gobernu Kontseiluaren 2016ko abenduaren 27ko Erabakiaren bidez onartu zen (2017ko urtarrilaren 11ko EHAA, 7. zk.). Eguneratze hori egin zen, alde batetik, Euskadin iragandako urteetan baso-suteetan lortutako esperientzia dela-eta, eta, bestetik, babes zibileko estatuko lege-esparruaren berrikuntza dela-eta.

Ondoren, plana Gobernu Kontseiluaren 2021eko otsailaren 16ko Erabakiaren bidez aldatu zen, desgaitasuna duten pertsonei eta larrialdien aurrean kalteberatasun bereziko egoeran dauden beste kolektibo batzoki ematen zaien arreta hobetzeko.

Planaren hirugarren berrikuspena baso-suteen arloan presako neurriak hartzen dituen abuztuaren 1eko 15/2022 Errege Lege Dekretua (irailaren 20ko 17/2022 Errege Lege Dekretuak aldatua) onartzearen eta indarrean jartzearen ondorio da. Horren ondorioz, Mendiei buruzko azaroaren 21eko 43/2003 Legea

aldatu da, eta berehala aplikatzeko neurri eta debeku batzuk ezarri dira, baso-suteen arrisku meteorologikoa oso handia edo muturrekoa denean. Horrez gain, baso-suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko plan berriak egiteko betebeharra ere ezarri da.

Plana egiteko, kontuan hartu dira foru-aldundiek baso-suteen aurkako tokiko jarduketa-planei buruz egindako eguneratzeak. Era berean, planaren eraginkortasunean, bereziki Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentziak emandako baso-suteengatiko alerta eta alarma meteorologikoko egoerei dagokienez, landa-ingurune, landa-ingurune eta ingurune urbanizaezineko erabilera eta jarduketa jakin batzuetarako prebentzioz ezarri behar diren murrizketak eta debekuak sartzen ditu.

Plan bereziaren aldeko txostena egin du Euskal Autonomia Erkidegoko Babes Zibilerako Batzordeak 2023ko abenduaren 19an.

Plan hori jendaurrean jarri zen, halaber, Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako zuzendariaren 2024ko urtarrilaren 24ko Ebazpenaren bidez, zeinaren bidez erabaki baitzen jendaurrean jartzea Euskal Autonomia Erkidegoko Baso-suteetarako Larrialdi Plan Berezia (2024ko otsailaren 25eko EHAA, 25. zk.).

Babes Zibileko Kontseilu Nazionalari txostena eskatu zitzaion, eta horrek aldeko txostena eman zuen 2024ko abenduaren 4an.

Horregatik guztiagatik, Segurtasuneko sailburuak proposatuta, eta 2024ko abenduaren 17an egindako bilkuran eztabaidatu ondoren, Gobernu Kontseiluak honako akordioa hartu du,

ERABAKIA

«*Lehenengoa.*– Euskal Autonomia Erkidegoko Basosuteetarako Larrialdi Plan Berezia onartzea (hirugarren berrikuspena).

Bigarrena.– Jaurlearitzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako Zuzendaritzak erabaki hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzeko agindua emango du».

AURKIBIDEA

1.- SARRERA	15
1.1.-Baso-suteak	19
2.- PLANAREN XEDEA	27
3.- MARKO LEGALA	29
4.- DEFINIZIOAK	35
5.- OINARRIZKO EGINKIZUNAK	41
6.- APLIKAZIO-EREMUA	43
6.1.- Lurraldeko informazioa	43
6.1.1.- Orografia	43
6.1.2.- Klimatologia	45
6.1.3.- Baso-sistemak eta larre- eta artzaintza-sistemak	47
6.1.4.- Jabetzaren banaketa	49
6.1.5.- Espazio natural babestuen sarea	50
7.- BASO-SUTEEN ONDORIOZKO LARRIALDIETARAKO BABES ZIBILA PLANIFIKATZEKO OINARRIZKO ELEMENTUAK	59
7.1.- Autonomia Erkidegoaren arriskuaren, kalteberatasunaren eta zonifikazioaren analisia	59
7.1.1.- Arriskua	59
7.1.2.- Kalteberatasuna	66
7.1.3.- Arriskuaren araberako lurralde-zonifikazioa	66

7.2.- Arriskubide-garaiak	67
7.3.- Informazio-sistemak	70
7.3.1.- Baso-suteen datu-basea	70
7.3.2.- Informazio meteorologikoa, baso-suteak izateko arriskubidearen iragarpena eta espero den inpaktu- aren balorazioa	71
7.3.3.- Arrisku-mapak	74
7.3.4.- Planari esleitutako bitartekoak eta baliabideak	75
7.3.5.- Baso-sutearen larritasun potentzialaren indizea	76
7.4.- Planak jasotzen dituen egoera operatiboak	78
7.5.- Planean jaso beharreko oinarrizko jarduerak	84
8.- PLANAREN EGITURA ETA ANTOLAKETA	87
8.1.- Planaren zuzendaritza	88
8.2.- EKZ- EKZI. SOS-DEIAK	90
8.3.- Aholku Batzordea	91
8.4.- Informazio-Kabinetea	92
8.5.- Aginte-postu Aurreratua	93
8.6.- Ekintza Taldeak	95
8.6.1.- Sua itzaltzeko taldea	96
8.6.2.- Segurtasun-taldea	96
8.6.3.- Osasun-taldea	97
8.6.4.- Laguntza Logistikoko taldea	97
9.- OPERATIBITATEA	99
9.1.- Operatibitatea alerta-fasean	99
9.2.- Operatibitatea larrialdi-fasean.....	100
9.2.1.- Operatibitatea 0 egoeran	100
9.2.2.- Operatibitatea 1 egoeran	101
9.2.3.- Operatibitatea 2 egoeran	103
9.2.4.- Operatibitatea 3 egoeran	104
9.3.- Operatibitatea errekupeazio-fasean	106

9.4.- Plan honi Estatuko edo beste autonomia erkidego batzuetako bitartekoak esleitzea	107
9.5.- Eremu mugakideei eragiten dieten suteetan beste autonomia erkidego batzuekin koordinatzeko modua	107
10.-ABISUEN PLANA	109
11.- FORU- ETA TOKI- MAILAKO JARDUERA-PLANAK	111
11.1.- Foru mailako jarduera-planak	111
11.1.1.- Oinarrizko eginkizunak	111
11.1.2.- Foru mailako jarduera-planen gutxieneko edukia	112
11.1.3.- Foru Planaren mantenimendua	114
11.2.- Udal mailako jarduera-planak	115
11.2.1.- Oinarrizko eginkizunak	115
11.2.2.- Udal Larrialdi Planen gutxieneko edukia	116
11.2.3.- Udal Planaren mantenimendua	117
11.3.- Baso-suteetarako autobabes-planak	117
11.3.1.- Oinarrizko eginkizunak	118
11.4.- Baso-suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko planak	118
11.4.1. Oinarrizko eginkizunak	119
12.- BASO-SUTEEN PREBENTZIOA	121
12.1.- Gizarte-prebentzioa	122
12.2.- Prebentzio teknika	123
12.3.- Prebentzio zuzena. Jarduerak	123
13.- PLANAREN EZARPEN ETA MANTENIMENDUA	127
13.1.- Ezarpena	127
13.2.- Mantenimendua	128
ERANSKINAK.....	130

1.- SARRERA

Testu hau Euskadiko Autonomia Erkidegoko Baso Suteetarako Larrialdi Plan Bereziaren hirugarren berrikusketa da. Plan hori lehen aldiz Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren 1998ko martxoaren 2ko 5/1998 Ebazpenaren bidez onartu zen. Plan horren lehen berrikusketa Gobernu Kontseiluaren 2016ko abenduaren 27ko Erabakiaren bidez onartu zen eta 2017ko urtarrilaren 11ko 7 zk.ko EHAA-n argitaratu zen. Berrikusketa hori eragin zuten arrazoiak bi izan ziren, batetik, urteetan zehar Euskadin baso-suteen arloan lortutako esperientzia eta, bestetik, babes zibilaren arloko Estatuko lege marko berria.

Gaur egun, eta Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onartzen duen apirilaren 27ko 1/2017 Legegintzako Dekretua promulgatu ondoren, egokitzen jo da Euskadiko Autonomia Erkidegoko Baso Suteetarako Larrialdi Plan Berezia berrikustea eta eguneratzea. Horretarako hainbat arrazoi daude, baina horien artean garrantzizkoenak dira baso-suteen alorrean presako zenbait neurri hartzekoa den abuztuaren 1eko 15/2022 Errege Lege Dekretuak, irailaren 20ko 17/2022 Errege Lege Dekretuak aldatutakoak, araudian sartutako berrikuntzak. Errege Lege Dekretu horiek eragin dute Mendien azaroaren 21eko 43/2003 Legea aldatzea; izan ere, baso suteak izateko arrisku meteorologikoa oso handia edo muturrekoa denerako berehala aplikatu beharreko zenbait neurri eta debeku ezarri dituzte, baita baso suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko plan berriak egiteko betebeharra ere.

Larrialdi plan bereziaren berrikusketa honek kontuan hartzen ditu bereziki foru aldundiek beren Baso-suteei Aurre Egiteko Tokiko Jarduera Planetan egindako eguneraketak. Era berean, planaren operatibitatearen barruan sartu ditu, bereziki Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentziak baso-suteekin lotutako alerta eta alarma meteorologikoak ematen ditueneko, prebentzio gisa landa-eremuan eta eremu urbanizaezinetan jarduera eta erabilera zehatz batzuei ezarri behar zaizkien murriztapenak eta debekuak; horrela aurreko bi urte hauetan lortutako esperientzia, oso modu positiboan baloratua izan dena, jasota geratzen baita.

Azkenik, behin betiko sartzen ditu Gobernu Kontseiluak, larrialdiak gertatzen direnean desgaitasuna duten pertsonen eta egoera bereziki ahulean dauden taldeen eskaintzen zaien arreta hobetzeko xedez, 2021eko otsailaren 16an hartutako Erabakiaren ondoriozko aldaketak, testu bateginean jasotakoak, hain zuzen. Aldaketa horiek informazioari eta komunikazioari, jarduera-protokoloei eta zerbitzu esku hartzaileen prestakuntzari eragiten diete.

Gaur egun arte indarrean egon den plana Gobernu Kontseiluaren 2016ko abenduaren 27ko Erabakiaren bidez onartu zen, 2017ko urtarriaren 11ko 7. zk.ko EHAA-n argitaratu zen eta Gobernu Kontseiluaren 2021eko otsailaren 16ko Erabakiaren bidez aldatu zen.

Babes zibilaren arloan, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onartzen duen apirilaren 27ko 1/2017 Legegintzako Dekretuak gauzatu behar diren jarduerak antolatzen ditu, besteak beste, aurretiazko planifikazioa, eta lurralde mailako planak eta plan bereziak desberdintzen ditu; izan ere, lurralde mailakoak lurralde-eremu bakoitzean gerta daitezkeen larrialdi orokorrei aurre egiteko dira; eta plan bereziak, ordea, kasu bakoitzean metodologia tekniko zehatza beharko duten arrisku zehatzei aurre egiteko dira.

Larrialdiak Kudeatzeko legea garatzeko bi Dekretu hauek onartu ziren: ekainaren 24ko 153/1997 Dekretua, Larrialdiei Aurregiteko

Bidea-LABI izeneko Euskadiko Babes Zibileko Plana onartzen duena, eta larrialdietarako euskal sistemaren integrazio-mekanismoak arautzen dituena (1997ko uztailaren 21eko 138 zenbakiko EHAA); eta urtarrilaren 13ko 1/2015 Dekretua, Larrialdiei Aurregiteko Bidea-LABI izeneko Euskadiko Babes Zibileko Planaren berrikusketa onartzen duena. Euskadiko Babes Zibileko Plan horren III. Izenburuko IV. atalburuan, plangintza bereziari dagokiona arautzen da, eta bertako 2 eta 4.2 ataletan arautzen da plan berezi hauek egin behar direla: Euskadiko Autonomia Erkidegoan baso-suteen eragina handia denez, Baso-suteetarako Larrialdi Plan Berezia, eta arrisku horri aurre egiteko kasuan kasuko Foru Jarduera Planak, Lurralde Historikoetako organo eskudunek landuta eta onartuta.

Autonomia erkidegoaz gaindiko interesa duten kasuetarako, berezko plangintza babes zibileko Estatu-mailako sisteman integratu beharrak eragiten du Baso Suteetarako Larrialdi Plan honek hura errespetatzea eta harekin bateragarria izatea. Sistema hura lege hauek eratzen dute: Babes Zibileko Sistema Nazionalaren uztailaren 9ko 17/2015 Legeak, ekainaren 20ko 524/2023 Errege Dekretuaren bidez onetsitako Babes Zibileko Oinarrizko Arauak; eta 2013ko azaroaren 15eko Ministro Kontseiluaren Erabakiaren bidez onetsitako Baso-Suteetako Arriskuaren aurrean Larrialdietako Babes Zibila Planifikatzeko Oinarrizko Gidalerroak, hiru plangintza-maila hauek bereizten dituenak: Estatu mailakoa, Autonomia Erkidegokoa eta toki mailakoa.

Baso-suteetako larrialdien aurrean, Administrazio Publikoen jardueraren plangintzak, administrazio horietan mendiak eta natura zaintzeko gaietan eramaten den politikarekin eta Lurralde Historikoetako Foru Aldundien jarduerarekin batera joan behar du. Foru Aldundi horiek, bereziki Autonomia Erkidego Osorako Erakundeen eta bertako Lurralde Historikoetako Foru Organoen arteko Harremanei buruzko azaroaren 25eko 27/1983 Legeak eragindako transferentzien ondorioz, basoen kudeaketan eta baso-suteei aurre egitean zuzenean inplikaturik daude,

eta beraz, mendien eskaria eta interes ekonomikoa eta errentak baztertu gabe, basoen beste bi alderdi hauek ere kudeatzen dituzte: aisialdiko eta kulturako espazio gisa, eta baliabide naturalak eta basoko bizitza gordetzeko euskarri gisa

Ondorengo taulan basoen egoera orokorrari buruzko zenbait datu ematen dira, azaleraren banaketa hektareatan adierazita, Eusko Jaurlaritzaren eta Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioaren (MITERD) artean egindako azken baso-maparen arabera. 2022ko datuak dira:

	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE
Zuhaitzez betetako baso-azalera	142.035	121.925	132.232	396.191
Sasiak	16.662	9.431	11.373	37.465
Belartza	5.293	3.501	3.038	11.832
Larreak-sasiak	19.313	5.728	8.712	33.754
Belardiak	15.555	37.207	38.973	91.738
Gaineko landaredirik gabeko mendia	5.230	2.667	2.769	10.666
Nekazaritzakoa	83.568	2.522	2.345	88.434
Artifiziala	9.970	10.624	17.067	37.660
Hezegunea	56	65	493	614
Ura	2.813	1.092	667	4.573
Estuarioak	0	30	152	182
Autobide eta autobiak	2.265	2.302	2.293	6.860
Bideratze-azpiegiturak	99	162	501	762
Meatzaritza-hondakindegia- zabortegiak	751	582	912	2.244
Guztira	303.613	197.838	221.526	722.976

1.1.- Baso-suteak

Sua faktore ekologikoa da. Basoko espezieak, hainbat modu eta bide erabilita, suari egokitzen saiatu dira, bizitzen jarraitu ahal izateko. Euskadiko zati handi bateko baldintza klimatikoak ez dira egokienak sute naturalak gertatzeko. Ondorioz, normalean zuhaitz-espezieak ez daude suari egokituta.

Kantauriko isurialdeko eta Arabako mendietako baldintza klimatikoak egokiak dira giro hezeetako eta tenperatura-aldaketa handirik jasaten ez duten baso hostogalkorrenzat. Baso horiek suak aurrera egitea oztopatzen duten mikroklima hezea sortzen dute, baina ohikoak ez diren baldintzetan aurrera eginez gero, oso ahulak gertatzen dira.

Ezin da gauza bera esan, EAEn dauden zenbait landaretza motari buruz: basoan sortzen diren koniferoek, sasiek edo artadiak, lurraren eta giroaren lehortasunak, eta zorua gainean material erregai ugari egoteak sua zabaltzen laguntzen dute.

Sua aldizka agertzea faktore ekologikoetako bat zen, zenbait prozesu naturalen menpe zegoen faktore ekologikoa: egoera klimatiko jakin bat eta bero kontzentratuko (tximistak, eguzkiaren izpiak) lehenengo fokuak elkartzen zirenean gertatzen zen. Ikuspegi hori, ordea, aldatu egin behar da gizakiaren eragina gertatzen denean.

Gizakiaren eragin horrek, nahita edo arduragabekeriaren ondorioz, aldizkakotasun natural guztiak hausten ditu, eta ondorioz, sute naturalen aurrean basoko espezien moldaerak bigarren mailan geratzea eragiten du. Gizakiek eragindako suteak maizago gertatzen dira eta bortitzagoak dira. Horien aurrean, estrategia naturalek eta aipatutako moldaerek indarra galtzen dute birsortzeko orduan.

Baso-suteen fenomenoak 60. hamarkadaz geroztik gora egin du. Garai horretan hiritarrak ibilgailua gehiago erabiltzen hasi ziren eta udan basoetara hurbiltzea gero eta errazagoa izaten hasi zen, eta horren

eraginez, sute-arriskubidea ere handitzen joan zen (beirak, zigarrokinak, gaizki itzalitako suak, eta abar).

Basoak aisialdirako gehiago erabiltzearekin batera landa-ingurunekeo biztanleak bertatik alde egiten hasi ziren eta, ondorioz, egur eta zabor gutxiago biltzen hasi ziren, abeltzaintza-jarduerak ere gutxitzen eta basoetan pertsona gutxiago ibiltzen hasi ziren. Beraz, gero eta gutxiago zaintzen ziren mendi horietan gero eta erregai gehiago metatzen hasi zen. Beste hainbat arrazoi ere egon daitezke: auzoko liskarrak eta jabetzaren mugak, abeltzaintzaren bazkatzeko eremu zabalagoen beharra, ehiza-barrutien arazoak, eta abar.

Nahita sortutako sute horietaz gain, urtearen garai zehatzetan sarri gertatzen dira nahi gabe sortutako suteak: negua pasa ondoren bazkalakua onera ekartzeko erretzearen ondorioz edo uda amaieran uztondoak erretzearen ondorioz, baso-suteak gertatzen dira kontrolatu ezin direnean edo itzali gabeko sugeldoak geratzen direnean.

Hauek guztiak baso-suteen fenomenoaren ondorio orokorrak dira. Fenomeno hori modu objektiboagoan azter daiteke, «suaren triangelua» deitutakoaren bidez: bero-iturria, airea eta erregaia izeneko hiru erpin. Hiru elementu horiek magnitude zehatz batzuetan batera gertatuz gero, baso-suteak zabaltzeko baldintza egokiak sortzen dira, mediterraneoko herrialdeetako udako sasoiari gertatzen den bezala edo Euskadin 1989ko abendu zoritxarrekoan suertatu zen bezala:

- Bero-iturria gizakiak nahita (askotan, zenbait puntu une berean piztuz) edo nahi gabe sor dezake: goi-tentsioko lineen erorketak, gaizki itzalitako suak, larre zabalak erretzeak, eta abar.

Gizakia izaten da gehienetan sutearen eragilea (Foru Aldundien arabera, 1989ko suteen %90a nahita sortu zen); kausa naturalen ondoriozko suteak EAEn berez oso gutxitan gertatzen dira, baina garrantzizko suteak izaten dira eta kausa naturalen artean tximista izaten da suteen ia eragile bakarra.

- Suaren errekaria aireko oxigenoa da. Elementu hori saihestezina da eta, haizearen bidez, sutea gero eta gehiago zabaltzen da gelditu gabe. EAEn oso arriskutsuak izaten dira Hego haizeko egunak, haize lehorra, eta zenbaitetan, oso indartsua delako; izan ere (1989ko abenduan bezala) 100 km/h abiadura izatera hel daiteke eta geratzen zaila den sute-frontea izan daiteke.
- Erregaia, landare-jatorriko elementu guztiek osatzen dute. Zenbat eta landare lehorragoak, orduan eta erregai hobea izango da. Beraz, zuhaitzak moztetik geratutako hondakinak, belarkara-geruza lehorra edo botatako zuhaitzak sutea bideratzeko eta landare-estalkiaren zati bizietara eta hezeetara zabaltzeko material egokiak dira. Argitu gabeko eta garbitu gabeko mendia erregai-egituraren oso adibide egokia da. Bertan, azaleko sua, azkarrago edo motelago, zuhaitzen goiko zatietara zabaltzeko daiteke (haizearen, sasien eta behealdeko adarren eraginez) eta adaburuaren sute bihurtu.

Ignizioan (sukoitasuna) hasteko gaitasuna landare-espezie bakoitzaren berezko ezaugarria da, baina adinaren eta urte-sasoaren menpe ere egoten da. Erregaitasuna, landare-egitura bakoitzaren barruan, suaren hedapenaren abiadura da.

Baso-sutea gertatu ondoren, landare-espezieak hil eta ahuldu ez ezik, prozesu biologikoetan eta edafologikoetan aldaketak ere gertatzen dira. Aldaketa hori izugarria izaten da, eta urte asko pasa behar dira hasierako baldintzetara itzultzeko.

Kalte ekologiko horiek suak bertatik igarotzen pasa duen denborarekiko proportzionalak dira, eta kalte sozioekonomikoetan neurtzen dira: ez bakarrik jabeak galdutako zura (kantitatea eta kalitatea), baizik eta basoko sistemek duten eta gizarte osoari on egiten dioten babes naturaleko balore guztien murrizketa ere.

Zuhaitzia erre ondoren zuhaitzak ateratzen ez badira, plagak eta gaixotasunak sortzen dira alboko masentzat. Beraz, lehenbailehen tratatzea edo moztea komeni da kalte handiagoak gertatzea nahi ez bada.

Ondorengo taulan eta ondorengo irudian erretako zuhaitz-azaleraren datuak eta azken 38 urtetan erretako hektarea guztien datuak agertzen dira. Bereziki, 1989 urtea nabarmendu behar da; izan ere, neguko aparteko lehortearen eta udako lehorte luzearen ondoren hainbat sute gertatu ziren eta haize gogorrek sute horiek itzaltzea zaildu zuten. Ondorioz, urte horretan suteak jasan zituen azalera batez bestekoa (urte hori kenduta) baino 50 aldiz handiagoa izan zen zuhaitz-azalerari dagokionez, eta 30 aldiz handiagoa zuhaitzik gabeko azalerari dagokionez.

1989 urtearen ondoren, azken urteetan nabarmendu behar da baso-suteen ondorioz erretako azalera-kopuruak beheranzko joera daukala eta tarteko gorakadaren bat. Joera horri eusten dioten alderdi positiboan artean hauek aipatu behar dira: Foru Aldundiek denbora honetan zehar lan handia egin dutela, sutearen erabilera arduratsuaren aldeko kultura bultzatu eta baso-kudeaketa iraunkorra sustatu baitute; Administrazioak egindako inbertsioak eta laguntza-programak; lurraldeetako basoko bide-azpiegitura; eta nahita egindako baso-suteen kopurua txikia dela. Baso-suteak gertatzea eragin dezaketen alderdi negatiboan artean nabarmendu behar dira, besteak beste, eremu batzuen kudeaketa guztiz alboratuta dagoela eta baso-masa batzuen arazo fitosanitarioak.

EAE-N ERRETAKO AZALERA (zuhaitzez betetako hektareak/guztira)

Urtea	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE
1985	1.589/2.522	352/1.119	656/1.066	2.597/4.707
1986	249/398	78/197	102/246	429/840
1987	296/404	102/387	116/622	397/1.413
1988	59/154	6/79	64/191	65/424
1989	1.340/2.124	3205/4.299	22.878/24.293	27.424/30.716

.../...

.../...

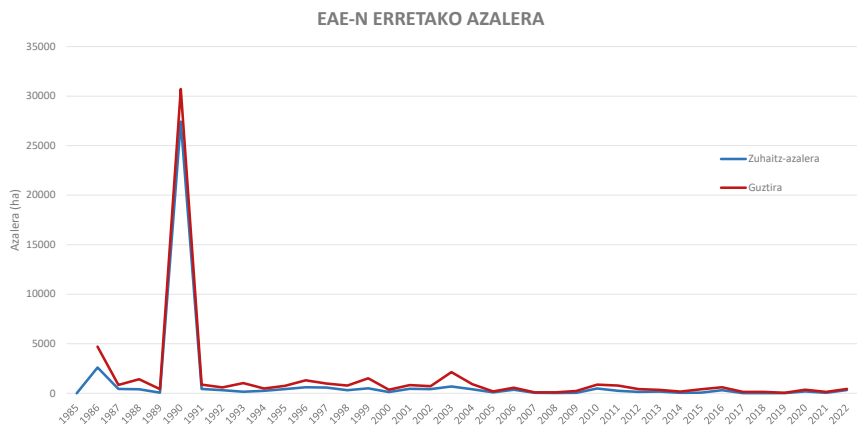
Urtea	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE
1990	157/270	118/339	159/264	434/873
1991	201/262	56/174	60/159	317/595
1992	63/88	99/262	380/686	161/1.035
1993	29/40	148/339	72/97	249/477
1994	379/622	33/92	12/33	423/747
1995	135/400	351/551	120/365	606/1.316
1996	53/92	406/592	122/300	580/984
1997	121/280	89/346	99/148	310/774
1998	65/206	253/962	172/344	491/1512
1999	17/85	41/113	70/162	128/359
2000	109/236	76/231	261/357	446/824
2001	242/282	115/286	60/153	417/721
2002	44/288	319/1.156	330/691	693/2.134
2003	185/217	109/475	114/229	408/920
2004	10/37	52/72	33/83	95/192
2005	66/109	203/275	83/177	352/561
2006	9/25	11/18	25/52	45/95
2007	0/15	10/27	23/54	33/96
2008	2/32	23/143	14/65	39/240
2009	454/732	7/27	26/107	487/866
2010	8/25	173/612	66/146	247/783
2011	3/35	11/77	128/313	141/425
2012	75/112	50/87	51/145	176/345

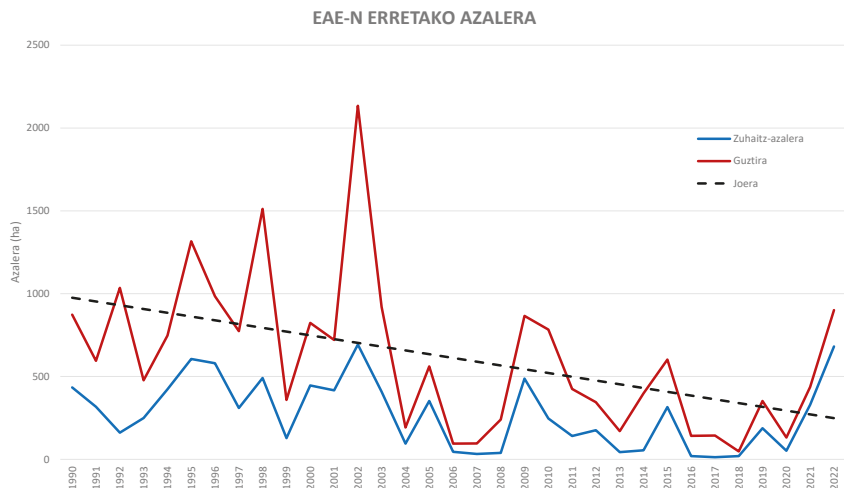
.../...

.../...

Urtea	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE
2013	1/3	33/98	10/69	44/170
2014	6/17	13/87	36/294	55/398
2015	4/10	96/294	218/299	316/602
2016	9/48	4/11	7/83	20/142
2017	ND	8/38	4/107	13/144
2018	0/6	1/11	19/31	20/48
2019	7/36	15/90	166/227	188/352
2020	4/7	27/49	21/76	52/132
2021	1/6	321/384	7/47	329/437
2022	56/169	18/67	608/665	681/901

Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioaren (MITERD) estatistiketatik ateratako taula horretan, urtean erre den baso-azalera baino ez da kontuan hartu. Horri dagokionez, aipatu behar da Araban, erretako baso-azaleraz gain, sute asko sortu

eta garatzen direla estatistika horretan kontuan hartu ez diren nekazaritza lurretan. Azken urte hauetan, kasu ugarietan, erretako nekazaritza-azalera erretako baso-azalera baino askoz handiagoa edo horren antzekoa izan da.

SUTEAK ARABAN, BASO-AZALERETAN ETA BASO AZALERAK EZ DIRENETAN

Urtea	Sute kop.	Azalera guztira (ha)	Baso-azalera (ha)	Baso-azalera ez dena (ha)	(%)
2001	44	388,07	282,08	105,99	27,3
2002	60	338,52	287,61	50,91	15
2003	39	292,64	216,59	76,05	26
2004	43	71,26	36,97	34,29	48,1
2005	40	334,8	108,74	226,06	67,5
2006	38	46,82	24,62	22,2	47,4
2007	24	19,44	14,74	4,7	24,2

.../...

.../...

Urtea	Sute kop.	Azalera guztira (ha)	Baso-azalera (ha)	Baso-azalera ez dena	
				(ha)	(%)
2008	25	60,79	32,24	28,55	47,0
2009	51	1315,99	731,99	584	44,4
2010	29	28,11	24,09	3,21	11,4
2011	46	60,87	35,05	25,82	42,4
2012	29	158,25	112,18	46,07	29,1
2013	11	2,86	2,81	0,05	1,7
2014	29	54,64	17,02	37,62	68,9
2015	21	18,68	9,67	9,01	48,2
2016	23	104,6	48,36	56,24	53,8
2017	19	64,56	14,93	49,63	76,9
2018	11	4,36	4,36	0	0
2019	26	97,92	35,86	62,06	63,4
2020	8	14,98	7,46	7,52	50,2
2021	17	11,08	10,93	0,15	1,4
2022	40	313,54	171,89	141,89	45,3

2.- PLANAREN XEDEA

Baso-suteen arazoari bi ikuspegitatik begiratu ahal zaio; batetik, baso suteak pertsoneri, beren ondasunei, animaliei eta ondareari eragiten dion berehalako kaltearen ikuspegitik, eta bestetik, basoak suntsitzeak ingurumenari eragiten dion kaltearen ikuspegitik.

Baso-suteek, euren ezaugarri bereziengatik, arazoak sor ditzaketela kontuan hartuta, ezinbestekoa da bitartekoak eta baliabideak modu koordinatuan erabiltzea. Horregatik, EAEko Baso-suteetarako Larrialdi-Plan honen xedea da EAEn Baso-suteen ondorioz sor daitezkeen larrialdiei aurre egiteko erantzunaren antolaketa orokorra ezartzea eta bitarteko eta baliabide propioek jarduteko-prozedurak ezartzea, baita planari esleitu ahal zaizkion eta beste administrazio publiko edo entitate pribatu batzuen menpekoak diren bitarteko eta baliabideek jarduteko-prozedurak ere.

II. Ildo horretatik, Euskadiko Babes Zibileko Planaren III. izenburuko IV. atalburuan, plangintza bereziari buruzko 4.2 atalean aipatzen da baso-suteei aurre egiteko plan berezi horiek baso-suteei aurre egiteko mekanismoak antolatu behar dituztela, Foru jarduera-planari laguntzeko Autonomia Erkidegoan eskuragarri dauden baliabide guztiak zehaztu beharko dituztela eta plan honen zuzendaritza eta koordinazioa bermatzeko behar diren antolaketa-prozedura guztiak bermatu beharko dituztela.

3.- MARKO LEGALA

Euskal Herriko Autonomia Estatutuak, Euskadiko Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa ematen dio ondorengo gaietan: “Mendiak, basoen ustiapenak eta zerbitzuak, abelbideak eta larreak, Konstituzioko 149.1.23 artikuluan agindutakoaren aurka egin gabe” (Estatutuko 10.8 artikulua) eta «Arrantza barneko uretan, marisko-bilketa eta akuikultura, ehiza eta ibaiko eta lakuko arrantza» (Estatutuko 10.10 artikulua).

Eusko Legebiltzarreko azaroaren 25eko 27/1983 Legeak, Autonomia Erkidego Osorako Erakundearen eta bertako Lurralde Historikoetako Foru Organoen arteko Harremanei buruzkoak, Estatutuaren aurreko eskumenak banatzen ditu, eta Lurralde Historikoei bere 7. atalean ondorengo eskumenak esleitzen dizkie:

- a) eskusiboa, Lurralde Historiko bakoitzaren erregimen juridiko pribatiboaren arabera erabiliko duena, ondorengo atalean:

“9. Mendiak, aprobetxamendua, basoko zerbitzuak, abelbideak eta larreak, Autonomia Estatutuaren 10.8 atalaren arabera: baso-zainketa, eta nekazaritzako eta basoko zoruen kontserbazioa eta hobekuntza.”

- b) Erakunde erkideetatik eratorritako arauak garatzekoa eta gauzatzekoa, ondorengo ataletan:

“1. Landare-osasuna; nekazaritza-erreforma eta -garapena; nekazaritza-hedapena, -sustapena eta -gaitasuna; mahastizaintza eta enologia; landare-produkzioa; salbu eta haziak eta mintegiko landareak.”

“3. Arrain-hazkuntza kontinentalaren eta zinegetikoaren aberastasunaren aprobetxamendu-erregimena”.

- c) Erakunde erkideen legea lurraldean gauzatzekoa, ondorengo atal hauetan:

“3. Espazio natural babestuen administrazioa”.

“4. Suteen aurkako defentsa”.

Eskumenen aurreko banaketaren ondorioz, Eusko Jaurlaritzari zegozkion materialak Euskadiko Foru Aldundietara transferitu egin ziren 1985eko martxoaren 5eko 34/1985, 42/1985 eta 53/1985 Dekretuen bidez.

Plan hau orain indarrean dagoen marko legalaren barruan kokatzeko, ondorengo arau hauek aipatu behar dira:

Europakoak:

- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 805/2002 Erregelamendua (EE), 2002ko apirilaren 15ekoa, Erkidegoko basoak suteen aurka babesteari buruzko Kontseiluaren 2158/92 Erregelamendua (EEE) aldatzen duena.
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1485/2001 Erregelamendua (EE), 2001eko ekainaren 27koa, Erkidegoko basoak suteen aurka babesteari buruzko Kontseiluaren 2158/92 Erregelamendua (EEE) aldatzen duena (Europar Erkidegoetako Aldizkari Ofiziala L196/4, 2001eko uztailaren 20koa).

Estatukoak:

- 17/2015 Legea, uztailaren 9koa, Babes Zibileko Sistema Nazionalari buruzkoa.
- 524/2023 Errege Dekretua, ekainaren 20koa, Babes Zibileko Oinarrizko Araua onesten duena.

- Ebazpena, 2020ko abenduaren 16koa, Barne Ministerioko Idazkariordetzarena, Ministro Kontseiluaren 2020ko abenduaren 15eko Erabakia argitaratzen duena. Erabaki horren bidez, Babes Zibileko Larrialdietako Estatu Plana (PLEGEM) onartzen da
- 393/2007 Errege Dekretua, martxoaren 23koa, larrialdi-egoerak eragin ditzaketen jarduerak egiten dituzten zentro, establezimendu eta aretoetako Autobabeserako Oinarrizko Araua onartzen duena.
- 893/2013 Errege Dekretuak, azaroaren 15ekoa, baso-suteengatik larrialdietarako babes zibila planifikatzeko oinarrizko Gidalerroa onartzen duena.
- 734/2019 Errege Dekretua, abenduaren 20koa, zeinaren bidez babes zibileko plangintzaren oinarrizko jarraibideak eta babes zibileko Estatu planak aldatzen diren, larrialdiak gertatzen direnean desgaitasuna duten pertsonen eta egoera bereziki ahulean dauden taldeei eskaintzen zaien arreta hobetzeko xedez.
- 2014ko urriaren 31ko Ebazpena, Idazkariordetzarena, zeinaren bidez argitaratzen baita Ministroen Kontseiluaren 2014ko urriaren 24ko erabakia, Baso-suteen ondoriozko Larrialdietarako Estatu Babes Zibileko Plana onartzekoa.
- 1994ko uztailaren 4ko Ebazpena, Barne Ministerioko Estatu Idazkaritzarena, zeinaren bidez argitaratzen baita Ministro Kontseiluaren Babes Zibileko lurralde-planen Estatuarenak diren baliabide eta bitartekoak esleitzeko irizpideei buruzko erabakia
- 1097/2011 Errege Dekretua, uztailaren 22koa, Larrialdietako Unitate Militarren Esku-hartze Protokoloa onartzen duena
- 43/2003 Legea, azaroaren 21eko, Mendiena, apirilaren 28ko 10/2006 Legeak eta uztailaren 20ko 21/2015 legeak aldatutakoa.

- 15/2022 Errege Lege Dekretua, abuztuaren 1ekoa, zeinaren bidez presako zenbait neurri hartzen baitira baso-suteen alorrean, irailaren 20ko 17/2022 Errege Lege Dekretuak aldatutakoa.
- 875/1988 Errege Dekretua, uztailaren 29koa, baso-suteak itzaltzeagatik sortutako gastuen ordaina arautzen duena.
- 7/1985 legea, apirilaren 2koa, Toki Erregimenaren Oinarriak arautzen dituena.
- 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, ingurumen-ebaluazioari buruzkoa, eta horren ondorengo aldaketak.
- Baso-suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko planetarako irizpide eta gidalerro komunak (araudia tramitatzen ari da).

Euskadikoak:

- 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzekoa.
- 1/1996 Legea, apirilaren 3koa, Larrialdiak Kudeatzekoa, eta horren araudi osagarria, Larrialdiak Kudeatzeko Legea aldatzen duen apirilaren 21eko 5/2016 Legeak aldatutakoa (1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onartzen duena).
- 153/1997 Dekretua, ekainaren 24koa, Larrialdiei Aurre Egiteko Bidea-LABI deritzan Euskadiko Herri Babeseko Plana onartzen duena eta larrialdiei aurre egiteko euskal sistemak dituen integrazio-bideak arautzen dituena. Eta 1/2015 Dekretua, urtarrilaren 13koa, zeinaren bidez onartzen baita berrazterketa berezi bat egitea «Larrialdiei Aurre Egiteko Bidea - LABI» deritzan Euskadiko Herri Babeseko Planean.
- 277/2010 Dekretua, azaroaren 2koa, larrialdiei aurre egiteko zenbait jarduera, zentro edo establezimenduren autobabes-betebeharrak arautzen dituena. Eta 21/2019 Dekretua, otsailaren 12koa, Larrialdiei

aurre egiteko zenbait jarduera, zentro edo establezimenduren auto-babes-betebeharrak arautzen dituen Dekretua bigarren aldiz aldatzekoa.

- 24/2010 Dekretua, urtarrilaren 19koa, herritarrek Larrialdiei Aurre Egiteko Euskal Sisteman duten borondatezko parte-hartzeari buruzkoa, otsailaren 26ko 30/2019 Dekretuak aldatutakoa.
- 24/1998 Dekretua, otsailaren 17koa, Euskal Herriko Herri Babeseko Batzordearen osaketa, egitekoak eta antolamendua arautzen dituen.
- 2001eko abuztuaren 1eko Agindua, Herrizaingoko sailburuarena, Larrialdiei Aurre Egiteko Euskal Sistemaren taktika operatiboak onartzeko eta Larrialdietan Koordinatuta Esku-hartzeko Zerbitzua sortzeko dena. Azken aldaketa: Agindua, 2023ko martxoaren 2koa, Jaurilaritzako lehenengo lehendakariorde eta Seguritasuneko sailburuarena, zeinaren bidez seigarren aldiz aldatzen baita Larrialdiei Aurre Egiteko Euskal Sistemaren taktika operatiboak onartzen dituen Agindua.
- 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa.
- 9/2021 Legea, azaroaren 25ekoa, Euskadiko natura-ondarea kontserbatzeari buruzkoa.
- 10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena.
- 42/1996 Dekretua, otsailaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Gune Babestuen Sarearen Erregistroaren antolamenduari eta funtzionamenduari buruzkoa.

Araba

- 11/2007 Foru Araua, martxoaren 26koa, mendiei buruzkoa, otsailaren 15eko 4/2023 Foru Arauak aldatutakoa

- 52/2022 Foru Dekretua, Foru Gobernu Kontseiluarena, abendua-ren 28koa, Arabako Lurralde Historikoko Larrialdietarako Planari (ALHLP) onespena ematekoa.

Bizkaia:

- 3/2007 Foru Araua, martxoaren 20koa, Mendiei eta Babespeko Naturguneen Administrazioari buruzko ekainaren 2ko 3/1994 Foru Araua aldatzen duena.
- 90/2022 Foru Dekretua, uztailaren 26koa, Bizkaiko Foru Aldundiarena, Bizkaiko Lurralde Historikoko Larrialdietarako Foru Plana arautzen duena.

Gipuzkoa

- 7/2006 Foru-Araua, urriaren 20koa, Gipuzkoako Mendiei buruzkoa.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Diputatuen Kontseiluaren Erabakia, 2010eko ekainaren 29koa, Larrialdietarako Gipuzkoako Lurralde Historikoko Foru Plana – LGLHFP onartzen duena.

4.- DEFINIZIOAK

Plan honen xedeetarako ondorengo definizioak hartu behar dira kontuan:

- **Aginte-postu Aurreratua:** Sutea kontrolatzeko eta itzaltzeko lanen zuzendaritza teknikoko postua, sutearen eremutik hurbil egongo dena.
- **Baso-sutea:** Mendian dauden baso-erregaien gainean kontrolik gabe zabaltzen den sutea. Zuzentzarau honen arabera, mendiaren alboko eremuetan zein hiriko gunee edo nekazaritzako gunee batzuetarako trantsizio-eremuetan gertatzen diren suteak ere baso-suteak izango dira.
- **Baso-sute egonkortua:** Kontrolatuta egon gabe, sutea kontrolatzea helburu duten itzaltzeko lanen eta aurreikuspenen arabera ezarritako kontrol-lerroen barruan dagoenean.
- **Baso-sute itzalia:** Sutearen perimetroan bertan edo horren barruan sutan dagoen materialik ez dagoenean, ezta sutea berriz hasteko aukerarik ere.
- **Baso-sute kontrolatua:** Baso-sutea kontrol-lerro baten barruan isolatzea eta suteak aurrera egin dezan eta zabal dadin eragozteko lortu denean.

- **Baso-sutearen larritasun-adierazle potentziala:** Baso sutearen bilakaera kontuan hartuta, baso-suteak eragin litzakeen kalteen adierazlea.
 - **Larritasun potentzialaren 0 indizea:** Baso-sutea, bere bilakaera txarrean ere, sua itzaltzeko dispositibotik kanpoko pertsonentzat zein basokoak ez diren ondasunetarako arriskutsua ez denean eta suteak basoari egingo dion kaltea murrizta izatea espero denean (sutearen zabalkundeagatik edo kaltetutako masaren ezaugarriengatik).
 - **Larritasun potentzialaren 1 indizea:** Baso-sutearen bilakaera txarrean, itzaltzeko dispositibotik kanpoko pertsonentzat babes-neurriak martxan jartzeko beharra aurreikusten denean; edo basokoak ez diren ondasun isolatuak arriskuan jartzen dituztenean, esaterako, azpiegitura kalteberak edo hornidura-sareak; eta suteak eragingo duen basoko kaltea handia izatea espero denean (sutearen zabalkundeagatik edo kaltetutako masaren ezaugarriengatik).
 - **Larritasun potentzialaren 2 indizea:** Baso-sutearen bilakaera txarrean, biztanle-guneetarako edo garrantzi berezia daukaten azpiegituretarako arrisku handikoa izango dela aurreikusten denean edo basoko kaltea oso handia izatea espero denean (sutearen zabalkundeagatik edo kaltetutako masaren ezaugarriengatik); eta horren ondorioz, biztanleei arreta emateko neurriak edo sorospen-neurriak, edo ondasunak babesteko neurriak berehala hartzea ezinbestekoa denean.
 - **Larritasun potentzialaren 3 indizea:** Baso-sutean, aurreko egoera hori larritasun-mailarik handienez gertatzeaz gain, itzaltzeko dispositiboari sutea kontrolatzeko lanetan jarraitzea ezinezko egiten dioten beste baldintza batzuk gertatzen direnean.

- **Baso-suteen arriskubidea ebaluatzeko Informazio Meteorologikoko Sistema:** Baso suteei aurre egiteko arriskubide meteorologikoko indizeak eta beste informazio osagarri batzuk izateko Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentziak egiten dituen ekintzen eta jardueren multzoa da.
- **CECO:** Koordinaziorako Estatuko Batzordea. Estatuko Administrazio Orokorreko organoa da eta Estatuko Administrazio Orokorreko zuzendaritza-zentroetako titularrek osatzen dute, baso-suteak prebenitzearen eta horiei aurre egitearen arlokoek. Haren eginkizunetako bat da Larrialdietako Zuzendaritzak eskatzen eta behar dituen bitarteko eta baliabideak, Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremutik kanpokoak, baita nazioartekoak ere, mobilizatzeko neurriak koordinatzea.
- **Ekintza taldeak:** Behin-betiko eta eginkizun zehatzekin osatzen diren zerbitzu operatibo arrunten multzoa. Zerbitzu horiek larrialdia gertatzen den lekuan esku hartzen dute.
- **Ekintza Taldeetako arduradunak:** Ekintza-taldean jarduketan koordinatzaileak.
- **EKZ:** Ekintzak Koordinatzeko Zentroa Planaren zuzendariaren lan-tresna bat da, baliabideak koordinatzeko, zuzentzeko eta kudeatzeko eta alarma jaso eta helarazteko inplikaturako organismo eta kaltetutako erakundeetara.
- **EKZI:** EKZ EKZI bihurtuko da, baldin eta Oinarrizko Gidalerroak ezarritako irizpideen arabera, larrialdietako jarduerak Zuzendaritza Batzordeak zuzendu eta koordinatzen baditu. Batzorde horretan EAEko ordezkari bat eta Barne Ministerioaren ordezkari bat egongo dira.
- **Hiri-baso interfasea:** Eraikuntzak mendiarekin kontaktuan dauden eremuak. Eremu horretako suteak eraikinetara heldu ez ezik, eraikitako eremuen barruan zabaldutako ere egin daitezke, sorreraren kausa

edozein dela ere. Baso-suteengatiko larrialdietarako babes zibila planifikatzeko oinarritzko Gidalerroa onartzen duen azaroaren 15eko 893/2013 Errege Dekretuaren II. Eranskina.

- **Kalteberatasuna:** Hiritarrek, beren ondasunek eta animaliek, onda-reak eta ingurumenak baso-sutearen ondorioz jasan dezaketen galera- eta kalte-maila.
- **Kartografia ofiziala:** Kartografiaren Antolamenduko 7/1986 Legearen zein Sistema Kartografiko Nazionalea arautzen duen 1545/2007 Errege Dekretuaren preskripzioei eta 7/1986 Legeak sortutako oinarritzko tresnei lotuta, Erakunde Publikoek edo euren zuzendaritzapean eta kontrolpean egindakoa. Kartografia ofizialtzat hartuko da datu espazialei buruzko edozein azpiegitura, baldin eta Espainiako informazio geografikorako azpiegiturei eta zerbitzuei buruzkoa den uztailaren 5eko 14/2010 Legearen printzipioen arabera (LISIGE) egindakoa bada. Lege horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2007ko martxoaren 14ko 2007/2/EE Zuzentaraua, Europako Erkidegoan informazio espazialerako azpiegitura (INSPIRE) finkatzen duena, gure antolamendu juridikora aldatzen du.
- **Lehentasunez jarduteko zonaldea:** Autonomia erkidegoei baso-suteen aurrean mendiak zaintzeko eta itzalketan laguntzeko Estatuko laguntza-baliabideak zabaltzeko eskumena daukan Ministerioaren (gaur egun Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa) bitarteko bati esleitzen zaion ohiko lanerako eremua. Ministerio horrek eremu hori urtero zehazten du, bitarteko horrek maila nazionallean daukan ahalmena edozein dela ere.
- **Mendia:** Berez, edo erein edo landatu ondoren sortutako zuhaitzak, zuhaixkak, sasiak edo belarrak hazten diren lurra, beti ere, inguru-men-, babes-, ekoizpen-, kultura-, paisaia- edo aisialdi-funtzioak betetzen badituzte edo bete ahal badituzte. Mendiei buruzko azaroaren 21eko 43/2003 Legearen 5. artikuluan menditzat jotakoak ere bai.

- **Mobilizazioa:** Bitartekoak, baliabideak eta zerbitzuak martxan jartzeko lanen edo operazioen multzoa, baso-suteen aurka aritzeko.
- **Planaren zuzendaria:** Planaren agintearen eta koordinazioaren ardura daukan organoa.
- **Sute-arriskua:** Sutea gertatzeko probabilitatearekin batera suteak pertsonen, ondasunen eta ingurumenaren gainean eragin ditzakeen ondorio negatiboak.
- **Sute-arriskubidea:** Eremu zehatz batean edo denbora-tarte batean sutea gertatzeko probabilitatea.
- **Suteak izateko arrisku handiko zonaldeak (AHZ):** Mendiei buruzko azaroaren 21eko 43/2003 Legearen eta horren ondorengo aldaketen arabera, autonomia erkidegoek zehaztuko dute zein diren suteak izateko arrisku handiko zonaldeak. Horietan, baso-suteen maiztasun eta indarragatik, eta mehatxaturik dauden balioen garrantziagatik, beharrezkoa da suteen aurkako babes-neurri bereziak zehaztea.

5.- OINARRIZKO EGINKIZUNAK

Mendiei buruzko azaroaren 21eko 43/2003 Legeak, “Baso-suteen aurkako defentsa” izeneko bere 43 artikuluan hauxe dio:

Administrazio Publiko eskudunen ardura da baso-suteen aurkako defentsa antolatzea. Horretarako, mendien titulartasuna edozein dela ere, baso-suteak prebenitzea, hautematea eta itzaltzea lortzeko neurriak modu koordinatuan hartu beharko dituzte.

Baso-suteengatiko larrialdietarako babes zibila planifikatzeko oinarrizko Gidalerroak adierazten duen bezala, plan honen helburuak hauek izango dira:

Administrazio Publikoek, bakoitzak bere lurralde-eremuaren eta eskumenen barruan, baso-suteen ondoriozko larrialdietarako babes zibileko planak egiteko jarraitu behar dituzten gutxieneko irizpideak ezartzea, gerta litekeelako larrialdi egoerak interes nazional baten edo autonomia erkidegoez gainera interes baten gainera eragina izatea. Hori guztia gutxieneko diseinua aurreikusteko helburuarekin, baso-suteak prebenitzen eta horiei aurka egiten eta hori prestatzen parte hartzen duten administrazio eta zerbitzuek era koordinatuan eta batera jardun ahal izan dezaten, eta pertsonen bizitza eta segurtasuna beste edozein balioren gainetik egon behar delako printzipioarekiko koherentzia mantenduz.

*Arau horren arabera egiten diren planek jasoko dituzte hondamen-
diek pertsonen, ondasunen eta ingurumenaren gainean izan ditzaketen
ariskuak murriztu ahal izateko babes zibileko neurriak.*

Baso-suteetarako Larrialdi Plan berezi honen oinarrizko eginkizunak hauek dira:

- Baso-suteen ondoriozko larrialdi egoeretan, administrazio publiko guztiak koordinatu eta zuzendu ahal izateko organizazio-egitura aurreikustea
- Baso-suteen ondoriozko larrialdietan, planetan aurreikusitako baliabideak eta bitartekoak nahikoak ez diren kasuetarako, esku hartzeko bitarteko eta baliabide gehiago jartzeko mekanismoak aurreikustea.
- Baso-suteak itzaltzeko beharrezkoa bada, Estatuaren laguntza eskatzeko, jasotzeko eta, hala badagokio, emateko mekanismoak aurreikustea
- Baso-suteen arriskubidea ebaluatu ahal izateko, erkidego mailan, meteorologiari buruzko informazio-sistema ezartzea, eta lurralde historikoetako zein udalerrietako organo eskudunei abisatzeko eta informazioa helarazteko prozedurak aurreikustea.
- Desgaitasuna daukaten pertsonen eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuen beharrak kontuan hartzea eta horien asistentzia eta segurtasuna bermatzeko jarduera-protokolo espezifikoak ezartzea.

6.- APLIKAZIO-EREMUA

Baso-suteetarako Larrialdi Plan honen aplikazio-esparrua EAEko lurralde osoa izango da.

Suteak Erkidegoaren mugak gainditzen dituen kasuetan, edo mugan dauden probintziek suteak izan eta Plan honen menpeko baliabideak erabiltzeko eskaera eginez gero, «Baso-suteen aurkako Larrialdietarako Babes Zibileko Estatuko Plana» izenekoan aipatutakoa hartu behar da kontuan. Izan ere, plan horrek, Estatuko Antolaketa Egiturari buruzko 4. kapituluko 4.7.2 atalean, ondorengo gaia garatzen du: «Autonomia Erkidegoetako Planei laguntzeko antolaketa, erkidego horiek eskatzen badute», eta Itzalketarako Agintaritza Bakarra ezartzen du, sutea itzaltzeko zuzendaritza-organoa izango dena.

6.1.- Lurraldeko informazioa

6.1.1.- Orografia

Euskal Herria Kantauri itsasertzaren eta Ebro ibaiaren artean dago. Mendebaldetik Ekialdera probintzia hauekin mugatzen du: Kantabria, Burgos, Errioxa eta Nafarroa. 7.235 km²-ko azalera dauka: 2.215 Bizkaian, 1.978 Gipuzkoan eta 3.042 Araban. Bi isurialde ditu, bata zuzenean Kantauri itsasora doa eta bestea Mediterraneora Ebro ibaiaren bidez. Bi isurialdeen banalerroan mendilerrorik altuenak daude eta horien artean altuena Aizkorri da, 1.544 metro baititu.

Kantauriko itsasertza Muskiztik Hondarribiraino doa. Oro har, malkartsua da eta desnibel handiko itsaslabarrak ditu. Urak zuzenean itsasora isurtzen dituzten eta sakana ugari osatzen dituzten ibai eta errekek gurutzatzen dituzte itsaslabar horiek.

Barnealdean, malda handiak dituzten haran estuak daude, desnibel handien (1.544 m) eta ibaien ibilbide laburren ondorioz, baita plubiositate handiaren ondorioz ere.

Paisaiak labirinto-itxura dauka. Bertan, mendi ugari daude, gehienak mila metrotik beherakoak: Ordunte (1.335 m), Aramotz (1.009 m), Oiz (1.026 m), Udalaiz (1.092 m), Izarraitz (1.026 m) eta Ernio (1.072 m).

Uren banalerroan mendikate nagusiak daude: Salbada (1.184 m), Gorbeia (1.475 m), Anboto (1.296 m), Elgea-Urkilla (1.291 m), Aizkorri (1.544 m) eta Aralar (1.427 m). Lerrokadura hori hesi orografiko nabarmena da eta bi isurialdeen arteko paisaiaren eta klimaren bereizketa nabarmena ekartzen du. Mediterraneoko isurialdean desnibel handiena 1.100 m ingurukoa denez eta ibaien ibilbidea Kantauri aldekoena baino luzeagoa denez ura motelago doa. Ondorioz haranak zabalak dira, eta erliebeak oro har aldapa txikikoak. Isurialde horretako mendiak itsasertzarekin paraleloak diren hiru lerrokaduratan banatzen dira: itsasotik hurbilen dagoena Kantauri-Mediterraneoko uren banalerro horrek osatzen du; hegoaldean Arkamoko mendilerroa, Badaia eta Gasteiz-Iturrietako Mendiak daude, eta horiek ondoren bi adarretan banatzen dira: iparraldean Entziako mendilerroa (Nafarroan Urbasa izenarekin jarraitzen duen mendilerroa) eta hegoaldean Lokizkoa; Azkenik, hegoalderagoko lerrokadura Artzenako, Toloñoko, Kantabriako eta Kodesko mendikateek osatzen dute. Mendi-lerrokadura horien artean haran zabalak daude: Arabako lautada, Erribera behea, Trebiño, Egaren goi-ibarra eta Arabako Errioxa. Bertatik, Omecillo, Baia, Zadorra eta Inglares ibaiak igarotzen dira, bai eta Arakil eta Ega ibaien goi-ibarrak ere. Horien guztien urak Errioxarekin mugatzeko balio duen Ebro ibaira isurtzen dira.

6.1.2.- Klimatologia

Euskadi 43° 32' eta 41° 54' latitudeen artean dago, beraz, aldaera klimatiko desberdinen artean zona epelean.

Euskadiko Autonomia Erkidegoko klima baldintzatzen duen elementu nagusietako bat erliebea da. Erliebearen eragina hain da handia, non espazio geografiko honetan agertzen diren aldaera klimatikoak oro har unitate topografikoekin eta estrukturalekin bat datozen; era honetan hiru aldaera klimatiko nagusi bereiz daitezke: ozeanikoa, mediterraneo-kontinentalizatua eta trantsiziokoa izeneko hirugarrena:

- *Aldaera ozeanikoa.* Epel-ozeaniko aldaeraren barnean, Herriaren iparralde osoa dago: Bizkaia, Gipuzkoa, Kantauri Arabarreko eskualdeak eta Gorbeia inguruko mendietako zati handi bat Arabako lurretan. Eskualde horren ezaugarri nagusia euri asko egiten duela da. Horrela, 900 mm-ko isohietak aldaeraren azpiko muga markatzen du, bertan, urtean 1.000 mm baino prezipitazio handiagoak biltzen baitira. Euskadiko itsasertzeko ingurunea Europa kontinentaleko lurralderik hezeenetakoa da, Mendebalderago jasotako prezipitazioak baino indize handiagoekin. Adibidez, A Coruña (999 mm), Gijonen (980 mm) eta Santanderren (1.272 mm), Bilbo-Sondikan (1.297 mm), Donostian (1.524 mm) eta Hondarribian (1.700 mm) baino euri gutxiago egiten du urtean. Oro har, prezipitazio horiek modu orekatuan banatzen dira urtean zehar, eta neguan, azaroa eta abendua aldera ugartzen dira. 170-190 mm artean mugitzen diren neguko balore horien arrazoia izaten da Iparraldetik eta Ipar-mendebaldetik etortzen diren perturbazio hotzak, latitude beroagoetarantz jaisten diren Atlantikoko depresio sakonekin nahasten direla. Kantauriko itsasertz osoan bezala, neguan, Mendebaldetik etorritako fronte ugari nagusitzen dira

Aldaera klimatiko horren beste ezaugarrietako bat tenperaturen epeltasuna da, zirkulazio atmosferiko orokorraren eta itsasoaren eraginaren ondorioz, baita erliebearen itxura bereziaren ondorioz ere.

Batez besteko tenperatura 13° C-koa da. Uda fresko samarra da, 18° C ingurukoa. Negua, oro har, epela izaten da, eta urtarrilean eta otsailean izaten dira tenperaturarik baxuenak. Depresio-egoeren adierazle diren presio minimoak, batez ere, udaberrian izaten dira, udazkenean ere bigarren mailako minimo bat izaten da. Haizeei dagokienez, IM, I eta H-ko haizeak nagusitzen dira; eta I eta IM-ko haizeak apiriletik irailera.

Beste sei hilabeteetan Hego haizea nagusitzen da eta ondoren Mendebaldekoa, batez ere, azaroan eta abenduan.

IM eta M-ko haizeek hezetasuna dakarte, eta hotzak edo epelak izan daitezke; Ipar haizeak, berriz, oso hotzak dira.

- *Aldaera mediterraneo kontinentalizatua*. Aldaera klimatiko honetan, batez ere, Arabako Lautadaren hegoaldeko eta mendebaldeko lurak sartzen dira, Mendebaldeko Haranak eta Errioxa, nagusiki.

Itsasoaren eraginetik kanpo, eta bere latitude-kokapenagatik, bertan uda eta negua luzeak izaten dira; udaberria eta udazkena, ordea, laburrak. Prezipitazioak askoz ere urriagoak izaten dira, 500 mm.tik azpikoak, urtero hilabete lehorrak izaten baitira, gehienetan uztaila eta iraila bitartean. Bertako haizeen artean, herri-mailan Ziertzo ize-nez ezagutzen dena aipatuko dugu. Ziertzo, Ipar eta, batez ere, Ipar-mendebaldeko haizeari deitzen zaio. Urte osoan izaten den haize hotz eta lehor hori neguko hilabeteetan oso indartsua izaten da.

- *Trantsizioko aldaera*. Euskadiko Pirinio-aurreko arroek aldaera atlantikoko eta mediterraneo-kontinentalizatuko ezaugarriak dituzte. Arro horietan, zenbait baldintzen ondorioz, ez dira forma puruak agertzen; halere badituzte zenbait ezaugarri beste eskualdeetatik bereizten dituztenak, eta nolabait, trantsizio hitza erabiltzea justifikatzen dutenak. Beste aldaera klimatikoetan nahiko muga zehatzak ezartzen dira; kasu honetan, ordea, atlantikoko eta erriberako eraginak nahastu dira. Argien ikusten den muga, Kantauriko eta Mediterraneoko

urak banatzen dituen lerroa da, Anbotoko, Gorbeiaiko, Urkillako eta Elgeako mendilerroak

Mendilerro horiek, batez beste altuera txikikoak izan arren, eragin ozeanikoari mugak jartzen dizkiote, eta era berean, neurri batean, eskualdea kontinentalizatzen laguntzen dute. Bestalde, Hegoaldetik Trebiñoko sinklinalak, eta Entziako, Iturrietako eta Gasteizko Mendietako mendilerroek Arabako zirkulua ixtera jotzen dute. Mediterraneoko aldaeran baino sarriagoak diren prezipitazioak ez dira iparraldekoen kopurura heltzen, 500 eta 1.000 mm-etan geratzen baitira. Tenperaturak baxuak izaten dira, batez bestekoa 7o C da, eta minimoen barruan maximoa urtarrilean izaten da. Haizeei dagokierik, iparraldekoa nagusitzen da. Oro har, esan daiteke uztaila hila-bete lehorra dela eta abuztua sub-lehorra.

Aldaera klimatiko honen beste ezaugarrietako bat oszilazio termiko handia da, bero handiko egunak eta oso gau freskoak izaten baitira.

6.1.3.- Baso-sistemak eta larre- eta artzaintza-sistemak

Baso-sistemak eta larre- eta artzaintza-sistemak deskribatzeko bost talde nagusitan banatu dira: basoak, zuhaixken eraketak, sasiak, eraketa belarkarak eta komunitate antropogenoak.

Landaretza-unitate horietako batzuk «basokoak» bakarrik ez izan arren, paisaia eratzerakoan garrantzi handia daukaten guztiak aztertzen saiatu gara. Gainera, erraz antzematen dira euren egiturarengatik, fisionomiarengatik eta osaketa floristikorengatik.

BASO NATURALAK

- HARIZTI MESOTROFOAK (*Polysticho-Corylenion*).
- HARIZTI OLIGOTROFOAK (*Hyperico pulchri-Quercetum roboris*).
- QUERCUS PATRAEA-KO HARIZTIAK (*Pulmonario longifoliae-Quercetumpetraeae*).

- AMEZTIAK (*Melampyro- Quercetum pyrenaicae*).
- PAGADIAK (*Fagion sylvaticae*).
- ERKAMEZTIAK (*Quercion pubescenti-petraeae*).
- ARTADI KANTAURIARRAK (*Lauro-Quercetum ilicis*).
- ARTADI MEDITERRANEARRAK EDO ABARIZTIAK (*Quercenion rotundifoliae*).
- HALTZADIAK (*Hyperico androsaemi-Alnetum*).
- ZUMARDIAK ETA MAKALDIAK (*Populion albae*).
- PINUDIAK PINUS SYLVESTRIS-EKOAK.

ZUHAIXKEN ERAKETAK

- SAHASTIAK (*Salicetalia purpureae*).
- LAHARDIAK ETA ELORDIAK (*Pruno-Rubion ulmifolii*).
- ABARIZTIAK (*Rhamno-Quercion cocciferae*).

SASIAK

- TXILARDI-OTADIAK (*Daboecio-Ulicetum gallii*).
- SASI BASOFILOAK (*Genistion occidentalis*).
- EZKAITIAK (*Teucrio-Thymetum mastigophori*).
- ERROMERO-SAILA (*Salvio-Ononidetum fruticosae*)

ERAKETA BELARKARAK

- SEGA-BELARDIAK (*Lino-Cynosuretum*).
- MENDIKO BELARDIAK (*Jasiono Laevis-Danthonietum decumbentis*).

- LARREDI MESOXEROFILOAK (*Bromion erecti*).
- BRACHYPODIUM RETUSUM-EKO LARREAK (*Ruto-Brachypodietum retusi*).

KOMUNITATE ANTROPOGENOAK

- KOMUNITATE NITROFILOAK.
- BASO-LANDAKETAK.

(I. eranskinean sistema hauek deskribatzen eta hedatzen dira).

6.1.4.- Jabetzaren banaketa

Basoen azalera, bere jabetza-tipoen konplexutasunagatik, aprobetxatzeko moduengatik eta funtzionamenduko eta kudeaketako erregimen administratiboengatik bereizi da. Hain hedadura txikiko eta hainbeste jende bizi den EAEn, lursail baten jabego publikoa nahiz pribatua betidanik erabakigarria izan da jasan ahal izan dituen erabilerei begira, bai eta gaur egun duen landaretza-motari begira ere. Gaur egun, lursailen jabetzak erabakitzen du bertako basoen kudeaketa-mota. Lurralde Historikoetako Ondare-mendiak edo herrietako edo udaletako Erabilera Publikoko mendiak, eta Administrazioarekin partzuergoa osa dezaketen mendiak hiru Aldundietako Nekazaritza eta Ingurumen Sailek kudeatzen dituzte.

Gainerako lursailak (jabego pribatuak eta tokiko erakundeenak) zuzenean jabeek kudeatzen dituzte, eta bertan, Baso Administrazioak zeharkako lana egiten du: mozteko baimenak, diru-laguntzak, eta abar.

Nekazaritza eta Ingurumen Sailek eskainitako dokumentazioaren arabera, mendi publikoen eta partikularren banaketa ondorengo taulan agertzen da. Mendi publikoetan, Ondarezko Mendiei (Foru Aldundien, Eusko Jaurlaritzaren edo Estatu zentralaren jabetzakoak) eta udal erakundeen Erabilera Publikoko Mendiei (udalen, herrien, batzorde

administratiboen, eta abarren jabetzakoak) dagozkien azalerak banatu dira. Lursail partikularretan oso zaila da horiek baso-izaera ote duten erabakitzea; beraz, egokiagoa da lursail partikularrak espresioa era-biltzea mendi pribatuak eta basokoak bakarrik ez diren lursail partikula-rrak (laborantza, belardiak, eta abar.) biltzeko.

4. TAULA:

Lurralde historikoen azaleraren banaketa jabetza-motaren arabera.

Lurraldea	Estatuaren eta foru aldundien jabetzako mendiak (ha)	Erabilera publikoko udal mendiak (ha)	Lursail partikularrak (ha)
ARABA	4.366	143.797	155.450
BIZKAIA	6.503	40.017	175.006
GIPUZKOA	8.034	27.775	162.029
EAE	18.903	211.589	492.485

6.1.5.- Espazio natural babestuen sarea

Euskadiko natura-ondarea kontserbatzeari buruzko azaroaren 25eko 9/2021 Legeak Natura-Ondareko Gune Babestuak izeneko IV. Tituluaren barruko 37. artikuluan gune babestu horiek hiru kategoriatan sailkatzen ditu:

- Naturagune babestuak. Kategoria honetakoak dira parke natura-lak, natura-erreserbak, natura-monumentuak eta paisaia natural babestuak.
- Natura 2000 Sareko naturagune babestuak. Kategoria honetakoak izango dira Batasunaren garrantzizko lekuak (BGL), kontserbazio bereziko eremuak (KBE) eta hegaztientzako babes bereziko ere-muak (HBBE).
- Gune babestuak, nazioarteko tresnak aplikatzearen ondorioz. Kategoria horretakoak dira honako hauek: biosfera-erreserbak,

Nazioarteko Garrantziko Hezeguneei (bereziki Uretako Hegaztien Habitat gisa) buruzko Ramsarko Hitzarmenaren nazioarteko garrantziko hezegunak, Unescok deklaraturako geoparkeak, Oskar hitzarmenak babestutako eremuak, Munduko Ondarearen Zerrendako naturagunak eta Europako Kontseiluaren erreserba biogenetikoak.

Gaur egun, espazio natural babestuen zerrenda hau da. Europar Batasuneko estatu kideek Red Natura 2000-n sartzeko izendaturako espazioetarako sailkapen hau erabiltzen da:

- BGL: Batasunaren garrantzizko lekua
- HBBE: Hegaztientzako babes bereziko eremua
- KBE: Kontserbazio Bereziko Eremua

Izena	Izendapen-data	Dekretua	Argitaratua	Azal. (ha)
URDAIBAIko Biosfera Erreserba	1989-07-06	5/1989 LEGEA	145/89 EHAA	22.042
URKIOLAKO parke naturala	1989-12-29	275/1989	3/90 EHAA	5.955
VALDEREJOko parke naturala	1992-01-14	4/1992	28/92 EHAA	3.419
GORBEIAko parke naturala	1994-06-21	228/1994	228/94 EHAA	20.016
ARALARko parke naturala	1994-04-26	169/1994	123/94 EHAA	10.971
AIAKO HARRIA parke naturala	1995-04-11	241/1995	105/95 EHAA	6.145
AIZKORRI-ARATZ parke naturala	2006-04-04	76/2006	76/06 EHAA	15.919
ARMAÑONGO parke naturala	2006-09-19	176/2006	228/2006 EHAA	2.972
IZKIKo parke naturala	1998-03-31	65/1998	80/1998 EHAA	9.056
PAGOETAko parke naturala	1998-09-29	245/1998	205/98 EHAA	1.336

Izena	Izendapen- data	Dekretua	Argitaratua	Azal. (ha)
ITXINako biotopo babestua	1995-07-11	368/1995	165/95 EHAA	110
LAS LAGUNAS DE CARRALOGROÑOko, CARRAALSECAko eta PRAO DE LA PAULgo biotopo babestua, Guardian.	1995-09-19	417/1995	201/95 EHAA	160
LEIZARAN IBAlko biotopo babeztua	1995-09-29	416/1995	201/95 EHAA	5.945
INURRITZAKo biotopo babeztua	1997-02-25	40/1997	48/97 EHAA	52
GAZTELUGATXeko biotopo babeztua	1998-09-15	229/1998	188/1998 EHAA	158
DEBA-ZUMAIA ITSASERTZEKO biotopo babeztua	2009-02-10	34/2009	35/2009 EHAA	4.300

Espezia	L. Hist.	Udalerria	Ezaugarriak
Haritz kanduduna (<i>Quercus robur</i>)	Araba	Zuia	Tamaina eta edertasuna
Lizarra (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Araba	Harana	Neurria.
Pinazi-pinua (<i>Pinus pinea</i>)	Araba	Lantaron	Populazio natural bakarra Euskadin.
Sekuioia (<i>Sequoiadendron giganteum</i>)	Araba	Vitoria- Gasteiz	Tamaina eta edertasuna
Artea (<i>Quercus ilex ilex</i>)	Araba	Artziniega	Tamaina eta historia.

.../...

.../...

Espeziea	L. Hist.	Udalerrria	Ezaugarriak
Artea (<i>Quercus ilex ilex</i>)	Bizkaia	Garai	Simetria, edertasuna, hostotza-dentsitatea eta morfologia.
Artea (<i>Quercus ilex ilex</i>)	Bizkaia	Muxika	Tamaina, edertasuna, hostotza-dentsitatea eta morfologia.
Haritz kandudunaren eta ametzaren nahasketa (<i>Quercus x andegavensis</i>)	Bizkaia	Artzetales	Tamaina eta itxura.
Hagina (<i>Taxus baccata</i>)	Bizkaia	Zeanuri	Tamaina eta edertasuna.
Hagina (<i>Taxus baccata</i>)	Bizkaia	Zeanuri	Tamaina eta edertasuna.
Artea (<i>Quercus ilex ilex</i>)	Gipuzkoa	Aizarnazabal	Neurri handiak eta forma.
Artelatza (<i>Quercus suber</i>)	Gipuzkoa	Getaria	1,5 m-ko diametroa, Gipuzkoako handiena.
Douglas izeia (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	Gipuzkoa	Albiztur	Bela 55 m-ko altuera eta 18 m3 errelera.
Magnolia (<i>Magnolia grandiflora</i>)	Gipuzkoa	Bergara	Tamaina eta edertasuna.
Artea (<i>Quercus ilex ilex</i>)	Araba	Gaubea	Historia.
Haritz kanduduna (<i>Quercus robur</i>)	Araba	Zigoitia	Tamaina eta edertasuna.

.../...

.../...

Espeziea	L. Hist.	Udalerria	Ezaugarriak
Hagina (<i>Taxus baccata</i>)	Araba	Urkabustaiz	Edertasuna.
Hagina (<i>Taxus baccata</i>)	Araba	Kanpezu	Neurri handiak eta forma.
Ezkia (<i>Tilia platyphyllos</i>)	Araba	Kanpezu	Neurri handiak eta forma.
Artea (<i>Quercus ilex ilex</i>)	Gipuzkoa	Donostia	Itxura ederra eta ingurune urbanizatua
Haritz kanduduna (<i>Quercus robur</i>)	Gipuzkoa	Donostia	Tamaina
Ginkgo (<i>Ginkgo biloba</i>)	Gipuzkoa	Hernani	Tamaina eta edertasuna.
Pagoa (<i>Fagus sylvatica</i>)	Gipuzkoa	Altzo	Tamaina eta edertasuna.
Hagina (<i>Taxus baccata</i>)	Gipuzkoa	Aia	Tamaina eta itxura.
Sekuoia (<i>Sequoiadendron giganteum</i>)	Gipuzkoa	Arrasate	Tamaina eta edertasuna.

Sailkapena	Izena	Kodea	Azal. (Ha)	Lurralde Historikoa
BGL	Aizkorri-Aratz	ES2120002	14.947	Araba eta Gipuzkoa
BGL	Aralar	ES2120011	10.962	Gipuzkoa
BGL	Arkamu-Gibillo-Arrastaria	ES2110004	11.538	Araba eta Bizkaia
BGL	Armañón	ES2130001	2.966	Bizkaia

.../...

.../...

Saillkapena	Izena	Kodea	Azal. (Ha)	Lurralde Historikoa
BGL	Zadorra sistemako urtegiak	ES2110011	2.559	Araba eta Bizkaia
BGL	Entzia	ES2110022	9.931	Araba
BGL	Gorbeia	ES2110009	20.211	Araba eta Bizkaia
BGL	Izki	ES2110019	9.005	Araba
BGL	Arreo-Caicedo Yusoko lakua	ES2110007	136	Araba
BGL	Guardiako urmaelak	ES2110021	45	Araba
BGL	Gasteizko mendiak	ES2110015	1.852	Araba
BGL	Aldaiako mendiak	ES2110016	1.121	Araba
BGL	Ordunte	ES2130002	3.869	Bizkaia
BGL	Baia ibaia	ES2110006	424	Araba
BGL	Ebro ibaia	ES2110008	543	Araba
BGL	Ihuda ibaia (Ayuda)	ES2110012	66	Araba
BGL	Omecillo-Tumecillo ibaia	ES2110005	128	Araba
BGL	Zadorra ibaia	ES2110010	327	Araba
BGL	Arabako lautadako irlako hariztiak	ES2110013	257	Araba
BGL	Urkabustaizko irlako hariztiak	ES2110003	265	Araba
BGL	Salburua	ES2110014	217	Araba
BGL	Kantabria mendizerra	ES2110018	11.285	Araba
BGL	Sobron	ES2110002	1.760	Araba
BGL	Urkiola	ES2130009	5.958	Araba eta Bizkaia

.../...

.../...

Sailkapena	Izena	Kodea	Azal. (Ha)	Lurralde Historikoa
BGL	Valderejo	ES2110001	3.419	Araba
HBBE	Izki	ES2110019	9.005	Araba
HBBE	Urdaibaiko itsasadarra	ES0000144	3.242	Bizkaia
HBBE	Garobel mendilerroa	ES0000244	3.837	Araba eta Bizkaia
HBBE	Araba hegoaldeko mendilerroak	ES0000246	16.402	Araba
HBBE	Txingudi	ES0000243	136	Gipuzkoa
HBBE	Valderejo-Arcena mendilerroa	ES0000245	6.674	Araba
KBE	Aiako Harria	ES2120016	6.779	Gipuzkoa
KBE	Oria Garaia	ES2120005	151	Gipuzkoa
KBE	Arno	ES2120001	1.012	Gipuzkoa
KBE	Astondoko dunak	ES2130004	5	Bizkaia
KBE	Urdaibaiko artadi kantauriarrak	ES2130008	1.583	Bizkaia
KBE	Garate-Santa Barbara	ES2120007	142	Gipuzkoa
KBE	Hernio-Gazume	ES2120008	2.158	Gipuzkoa
KBE	Izarraitz	ES2120003	1.537	Gipuzkoa
KBE	Iñurritza	ES2120009	81	Gipuzkoa
KBE	Jaizkibel	ES2120017	2.434	Gipuzkoa
KBE	Pagoeta	ES2120006	1.336	Gipuzkoa
KBE	Urdaibaiko ibai sarea	ES2130006	1.328	Bizkaia
KBE	Barbadungo itsasadarra	ES2130003	49	Bizkaia
KBE	Oriako itsasadarra	ES2120010	184	Gipuzkoa

.../...

.../...

Saillkapena	Izena	Kodea	Azal. (Ha)	Lurralde Historikoa
KBE	Urolako itsasadarra	ES2120004	103	Gipuzkoa
KBE	Arakil ibaia	ES2110023	30	Araba
KBE	Araxes ibaia	ES2120012	64	Gipuzkoa
KBE	Artibai ibaia	ES2130011	136	Bizkaia
KBE	Barrundia ibaia	ES2110017	96	Araba eta Bizkaia
KBE	Ega-Berron ibaia	ES2110020	226	Araba
KBE	Lea ibaia	ES2130010	109	Bizkaia
KBE	Leitzaran ibaia	ES2120013	74	Gipuzkoa
KBE	Urumea ibaia	ES2120015	74	Gipuzkoa
KBE	Gaztelugatxeko San Juan	ES2130005	158	Bizkaia
KBE	Txingudi-Bidasoa	ES2120018	122	Gipuzkoa
KBE	Ulia	ES2120014	44	Gipuzkoa
KBE	Urdaibaiko itsasertzak eta padurak	ES2130007	1.010	Bizkaia

Aurreko informazio hori GeoEuskadi - Euskadiko Datu Espazialen Azpiegitura (DEA) erabiliz osatu daiteke, lotura honetan:

<https://www.geo.euskadi.eus/hasiera/>

Horren barruan BISOREA dago, hauek bisualizatzeko: lurraldeak, ortoargazkiak eta gaikako kartografia batzuk.

Eta lotura horren barruko Datu-katalogoan eta Zerbitzuetan hauek:

- SIGPAC bisorea.
- Euskadiko baso-mapa

- Euskadiko babes zibileko arriskuen kartografia
- RAMSAR hitzarmeneko zerrendaren barruko hezeguneak.
- Naturagune babestuak.
- Natura 2000 Sarea (RN2000)
- Babes bereziko eremuak. Natura- eta ingurumen-intereseko tarteak.
- Etab.

7.- BASO-SUTEEN ONDORIOZKO LARRIALDIETARAKO BABES ZIBILA PLANIFIKATZEKO OINARRIZKO ELEMENTUAK

7.1.-Autonomia Erkidegoaren arriskuaren, kalteberatasunaren eta zonifikazioaren analisisia

Plan honetan, arriskubidea eremu zehatz batean edo denbora-tarte batean baso-sutea gertatzeko probabilitatea da. Kalteberatasuna, berriz, hiritarrek, beren ondasunek eta animaliek, ondareak eta ingurumenak baso-sutearen ondorioz jasan dezaketen galera- eta kalte-maila da.

7.1.1.- Arriskua

Arrisku-analisisia egiteko, ondorengo baldintzak hartuko dira kontuan:

- a) EAEko Baso Inbentarioa.
- b) Erregaitasun-mapa.

Analisi hau egiteko, EAEko Baso Inbentarioari buruzko azken mapa (2022) erabiltzeko asmoz, balorazio-faktore gisa, eta nazioarte-mailan erabilitako metodologiari jarraituz, EAEko baso-erregai moten sailka-pena egin da.

Suaren zabalkundearen arabera sailkapen horrek oinarritzko lau erregai-talde zehazten ditu: belarrak, sasiak, zuhaitz azpiko orbela eta basoak moztearen ondorioz bertan geratutako hondakinak.

Lau talde hauek 13 erregai-motatan banatzen dira.

Basoko erregai-motak

Erregaien oinarrizko taldeak	Ezaugarriak	Motak
BELARRAK	Txikiak, trinkotasun fina eta zama txikia.	1
	Sasien eta zuhaiztien 2/3ekin batera.	2
	Handiagoak, metro 1 ingurukoak.	3
SASIAK	2 m-tik gorako helduak eta landatu berri gazteak.	4
	Belarrekin nahastuak, txikienak eta jarraiak dira.	5
	Aurrekoen artean erdi-mailako neurria, belarren ezjarraitasunekin.	6
	Koniferoen azpian sukoiak, gehienetan 0,6 eta 2 m. artekoak.	7
ORBELA ETA ZUHAIZTIEN AZPIKO AZIKULAK	Nahiko trinkotua.	8
	Trinkotu gabea, azikula luzeko eta hosto ugariko koniferoetatik dator.	9
	Erregaien pilaketa handiak, baso gaixoetatik eta botatako zuhaitzetatik sortuak.	10
BASOEN HONDAKINAK	Ebaketa partzialen ondorioz sortutako hondakinak 25 t/ha. arte.	11
	Ebaketa handietatik edo arrasean egindako mozketetatik sortuak, 80 t/ha. arte.	12
	Baso helduen mozketak, 450 t/ha. arte.	13

- c) Ezaugarri topografikoak
- d) Aldagai meteorologikoen estatistikak.
- e) Maiztasuneko eta kausalitateko estatistikak.

Arrisku-indizea

Baso-suteen ondorioz sor daitekeen arriskua, Tokiko Arrisku-indizearen balioespenaren arabera kalkulatzeko da. Tokiko Arrisku-indizea

horrek kontuan hartzen ditu eremu bakoitzeko orografia, klimatologia, bertako basoen azalera eta dentsitatea, zuhaitzez nahiz sasiz beteta egon, eta batez ere azken urteetan bertan erregistratutako sute-kopurua.

Arrisku Indizea Baloratzeko erabilitako metodologia

Baso-suteen sorreran eragin handiena duten arrazoiak ondorengo hauek dira: mendian dagoen baso-erregaiaren ezaugarriak, sutea eragiten duten ohiko arrazoiaren bat gertatzeko probabilitatea eta unean uneko baldintza meteorologikoak.

Basoko erregaiek arriskubide handiagoa edo txikiagoa izatea ezaugarri hauek eragingo dute: bertan nagusitzen den espeziea, bere egoera eta pilaketa, masa gaztea edo zaharra den, inausia ote dagoen, entresaka egin ote den, duela gutxi sasiak kendu ote diren, eta jatorri naturalako egoera batean gerta daitezkeen erlazio guztiak.

Baso-sutea gertatzeko arriskubidearen definizioa da eremu batean sute bat gertatzeko probabilitatea. Suteen maiztasuna, kausen arriskubidea eta erregaien arriskubidea adierazten duten hiru indizeren bidez balioztatzen da.

Maiztasun-indizea

Indize honen kalkulua, eremu zehatz batean sute-kopuruaren batez bestekoaren bidez egingo dugu.

$$F_i = \frac{1}{a} \times \sum_1^a n_i$$

F_i : maiztasun-indizea

n_i : urteko sute-kopurua

a : urte kopurua

Indize hau ondorengo eskalaren arabera baloratuko da:

Fi	Balorazioa
< 1	Oso txikia
$1 - 2$	Txikia
$3 - 4$	Ertaina
$5 - 6$	Handia
$7 - 10$	Larria
> 10	Oso larria

Eremu bati dagokion balioak erakusten du urte bakoitzerako aurreikusten den sute-kopurua, %70 asmatzeko probabilitatearekin.

Suteen kausalitate-indizea

Kopuru horrek eremu horretako baso-suteen jatorri sarrienaren tipologia adierazten du. Kopuru horren kalkulua ondorengo espresioaren bidez egiten da:

$$C_i = \frac{1}{a} \sum_1^a \frac{\sum c \cdot n_{ic}}{n_i}$$

C_i : kausalitate-indizea

c : kausa bakoitzaren arriskubidearen koefizientea

n_{ic} : urtero, kausa bakoitzagatik izandako sute-kopurua.

n_i : urteko sute-kopurua, guztira.

a : urte kopurua.

Arriskubidearen koefizienteak kausa bakoitzak sutea sortzeko daukan eraginkortasuna hartzen du kontuan, mendia kausa guztietarako baldintza berean dagoela pentsatuz.

c-ren balioak ondorengo hauek dira:

Kausa mota	<i>c</i>
Nahita sortutakoa	10
Arduragabekeria	5
Ezezaguna	5
Istripua	1
Tximista	1

Indizea ondorengo eskala honen arabera neurtuko da:

C_i	Balorazioa
7 - 10	Larria
5 - 6	Handia
3 - 4	Ertaina
0 - 2	Txikia

Arriskubide larriak esan nahi du sute gehienak nahita piztutakoak direla. Handiak esan nahi du arduragabekeriak sarritan gertatzen direla eta horrekin batera intentsitate oso handikoak ez diren jarduera su-eragileak. Ertainak eta txikiak esan nahi dute gertatzen oso zailak diren istripuen edo arduragabekerien ondorioz sortzen direla.

Basoko erregaiaren ondorioz gertatutako arriskubide-indizea

Indize honek irudikatu behar du landaretzak arriskuaren kalkuluan duen garrantzi handia. Indizea, aztergai den eremuan, erregai-mota bakoitzak estalitako azaleraren eta ignizio-, erre-kuntza- eta zabaltze-probabilitate handiagoaren edo txikiagoaren arabera kalkulatu da. Erregai-motak, U.S. FOREST SERVICE erakundearen tipologiaren arabera sailkatu dira, eta erregai-mota bakoitzaren arriskubidea ondoren

aipatuko dugun moduan definitzen da, puntu honetan lehenago adierazi den eta II. eranskinean deskribatzen den bezala:

Erregai mota	Arriskubidea (v)
Larreen multzoa (1,2 eta 3)	10
Sasien multzoa (4,5,6 eta 7)	10
Zuhaiztiaren multzoa (8, 9 eta 10)	5
Hondakinen multzoa (11, 12 eta 13)	1

Basoko erregaien ondoriozko arriskubide-indizea formula honen bidez kalkulatzen da:

$$V_i = \frac{1}{s} \times \sum_1^v v \bullet S_m$$

V_i : Basoko erregaiaren ondorioz gertatutako arriskubide-indizea

s : azalera osoa

v : erregai mota bakoitzaren arabera arriskubidea

S_m : erregai-mota bakoitzak betetzen duen azalera

Indizea eskala honen arabera neurtuko da:

V_i	Balorazioa
1 - 2	Txikia
3 - 4	Ertaina
5 - 6	Handia
7 - 10	Oso larria

Tokiko arrisku-indizea

Suteen maiztasuna, kausen tipologia eta basoko erregaien tipologia eremu mugatu batean biltzen dituen zenbakia da.

Eta honela kalkulatzen da:

$$RL = F \cdot C \cdot V$$

RL= tokiko arrisku-indizea

F= maiztasun-indizea

C = kausalitate-indizea

V= basoko erregaiaren ondorioz gertatutako arriskubide-indizea

Indizea eskala honen arabera neurtuko da:

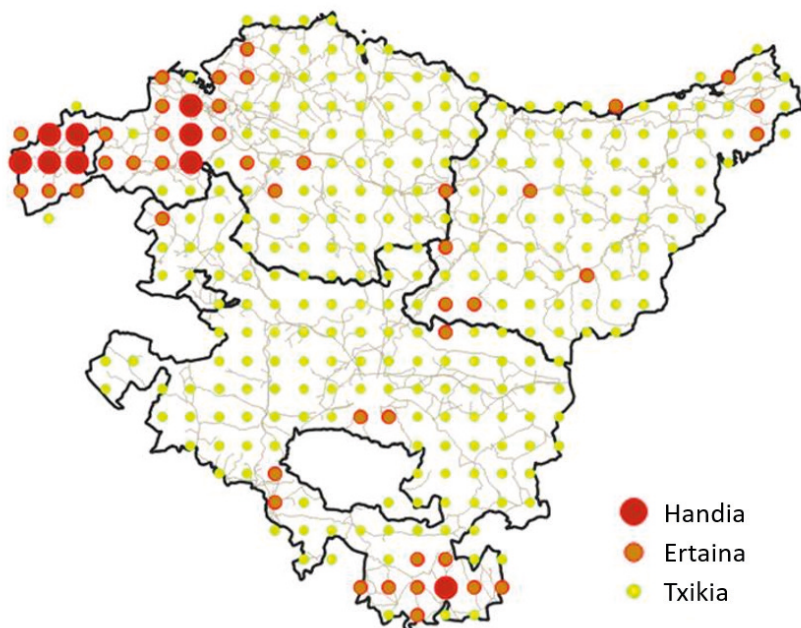
Tokiko arrisku-indizea	Arrisku-maila
> 300	Larria
100 - 300	Handia
25 - 100	Ertaina
< 25	Txikia

Tokiko arrisku-indizea bere hiru osagaiekiko proportzionala da. Beraz, hiru osagai horietako bat oso txikia bada, tokiko arriskua ere txikia da, besteak handiak izan arren.

100etik gorako indizeek oso egoera arriskutsua adierazten dute; bai biztanleriaren jokabide-ereduak, bai eta basoko erregai-motek ere suteak sortzen laguntzen baitute.

25etik 100era bitarteko indizeek zenbait faktorek balio ertaina dutela adierazten dute. Balio ertain horiek eremuaren arriskua txikitzen dute. 25etik beherako indizeek arrisku txikiko egoerak adierazten dituzte.

Parametro horietako bakoitza 5*5 km.ko UTM lauki-sareetan azken hamar urtean (2009-2018) aztertuta, tokiko arrisku-indizeak zehaztu dira:

Tokiko arrisku-indizea

7.1.2.- Kalteberatasuna

Kalteberatasuna aztertzeko, babestu beharreko balio gisa hauek hartzen dira:

- Giza bizitzak
- Pertsonak bizi diren eremuak eta instalazioak
- Balio ekonomikoak
- Balio ekologikoak
- Balio historiko-kulturalak
- Lurzoruaren higaduraren aurkako babes-balioak.

7.1.3.- Arriskuaren araberako lurralde-zonifikazioa

Kalteberatasun- eta arrisku-mapak zehazteko parametro hauek erabiliko dira: tokiko arriskua, babestu beharreko balio orokorrak eta

aurreikus daitezkeen ondorioen kuantifikazioa, bereziki pertsonen bizitza eta segurtasuna, geografikoki mugatutako eremuen barruan. Era beran, mapa horiek erabiliko dira larrialdietan eskura izan beharko diren baliabide eta bitartekoak zehazteko, baita baliabide eta bitarteko horien lurralde-banaketa zehazteko ere.

Zonifikazio horretan agertu behar dira gutxienez sutea izateko Arrisku Handiko Zonalde (AHZ) izendatutakoak. Beraz, erkidegoaren zonifikazioa egiteko, lehenik eta behin, hiru lurralde historikoetako bakoitzerako definitutako AHZk hartzen dira kontuan. Era berean, lurralde historiko bakoitzerako, arrisku- eta kalteberatasun-analisiak kontuan hartuta, Arrisku Mapa eta Kalteberatasuna zehaztuko dira.

7.2.- Arriskubide-garaiak

Plan honetan, EAerako, baso-suteak izateko hiru arriskubide-garai bereizten dira, modu orokorrean sailkatuta eta eskualde klimatiko bakoitzaren ezaugarriak baztertuta. Hiru arriskubide-garaiak horrela sailkatuko ditugu:

- **Arriskubide handiko garaia.** Isurialde geografikoa zein den, desberdintasun handiak izaten dira. Zonalde mediterraneoan uda garaia izaten da, beti ere klimatologiaren arabera, horrek landare-diaren egoerarekin lotura zuzena daukalako. Kantaurialdeko zonaldean udazkena helduekin batera hasi ohi da eta apirilaren erdialdera arte irauten du. Hil horretan lehenengo iratze-kimuak sortzen dira. Garai horretan, arriskubide-egunak Kantauriko Itsasertzean ohikoa den eta Azoreetako antizikloiaren ondorioz sortzen den Hego haizea agertzearekin batera etortzen dira.
- **Arriskubide ertaineko garaia.** Kantaurialdeko isurialdean udako hilabeteetan izaten da, arriskubide handiko garaia baino aste batzuk lehenago. Garai horretan sutea sor daitezkeen arren, zabaltzeko lanak izaten ditu, bertako landaretza ihartu gabe

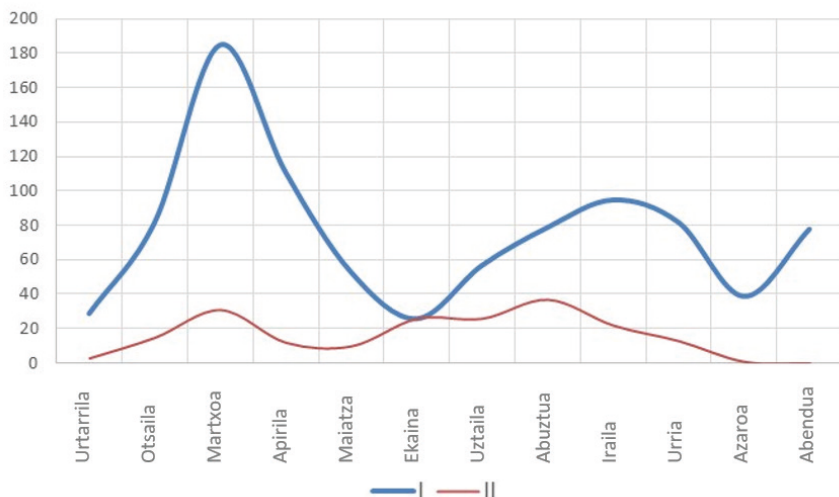
dagoelako eta ia hego haizerik ez dagoelako. Zonalde mediterraneoan arriskubide ertaineko garaia udaberrian izaten da.

- **Arrisku txikiko garaia.** Garai hori urteko zikloko landaretza finkatuta dagoenean hasten da, sua sortzen eta hedatzen eragozteko eta moteltzeko adina kimu eta hezetasun portzentaje handia daudelako.

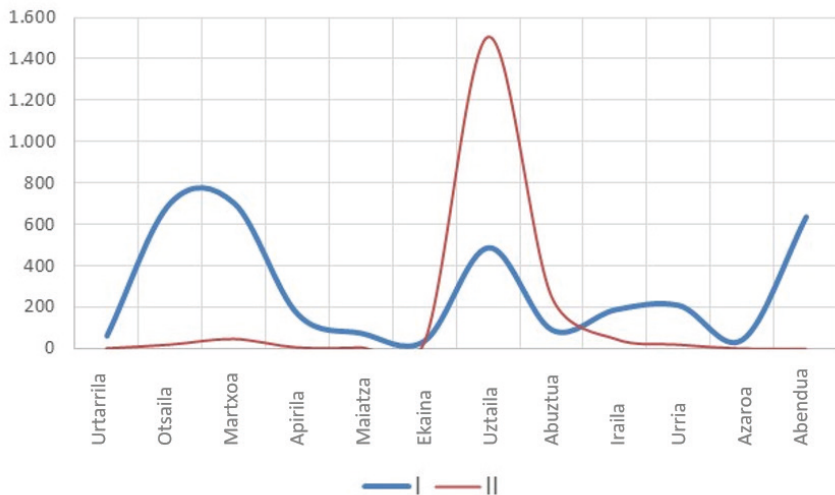
Autonomia Erkidegorako ezarritako lurralde-zonifikazioaren arabera, arriskubide-garaiak hauek dira:

Arriskubide-garaiak			
Zonaldea	Handia	Ertaina	Txikia
I zonald.	09/15etik 04/15era	06/15etik 09/14ra	04/16tik 06/14ra
II zonald.	07/01etik 09/30era	03/1etik 06/30era	10/1etik 02/28ra

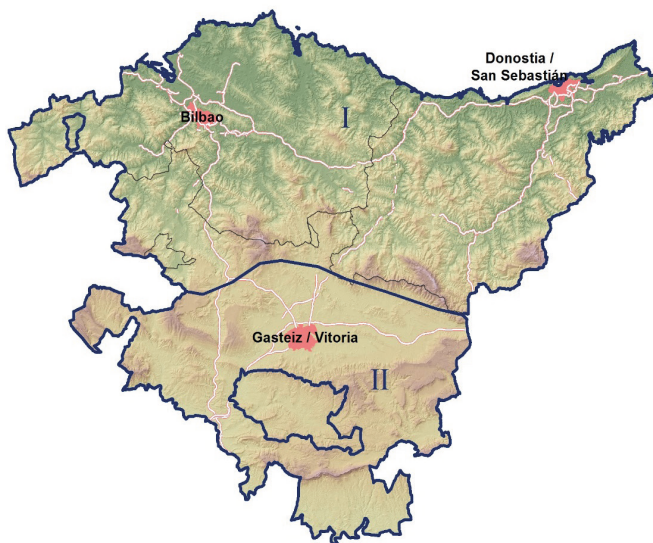
2009-2018 aldian gertatutako sute guztien kopurua, hilabete bakoitzean:

2009-2018 aldian erre zen azalera (ha), hilabete bakoitzean:

Taulan jasotako zonifikazioa ondorengo mapan agertzen da, horrela:

I zonaldea- Iparraldetik, kostaldeko lerrotik isurialdeen banalerro-raino, gutxi gorabehera Arabako Lautadaren Iparraldeko mugara arte.

II zonaldea- Eragin mediterraneoko eskualdeak: lautada, haranak, mendialdea eta Arabako Errioxa, Autonomia Erkidegoko lurralde-mugetara arte

Dena den, Euskadiko Autonomia Erkidegoan baso-suteen garape-nean baldintza meteorologikoek duten garrantzia kontuan hartuta, aurreko taulako datei dagokienez, egoera bereziak kontuan hartu ahal izango dira.

7.3.- Informazio-sistemak

7.3.1.- Baso-suteen datu-basea

Datu-basea Eusko Jaurlaritzaren estatistika-organoaren baso-informazioko sisteman egongo da. Organo hori datu-baseak administratzeaz, mantentzeaz eta erregistro berriak sartzeari arduratzen da. Datu-base horretako informazioa EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Planean parte hartzen duten beste erakunde guztiek erabili ahal izango dute.

Helburuak

hauek izango dira:

- Autonomia Erkidegoko lurraldean gertatutako suteak erregistratuta edukitzea.
- Estatistika prestatzeko oinarrizko tresna izatea.
- Baso-suteen aurkako defentsak eragiten dituen zenbait alderdi-ren plangintza-tresna gisa balio izatea.

Horretan datu hauek agertzen dira:

Ezbehar bakoitzari buruzko informazio erabilgarria, III. eranskinean agertzen den Baso Suteen Partearen eredu ofizialean azaldutakoa

izango da. Informazio horrekin batera, Parteari lotutako informazio osagarria jar daiteke.

Datu-basea osatzen parte hartzen duten erakundeak

Suteen Partea Foru Aldundietako Zerbitzu eskudunek osatuko dute, eta ondoren Eusko Jaurlaritzaren estatistika-organora bidaliko dituzte.

7.3.2.- Informazio meteorologikoa, baso-suteak izateko arriskubidearen iragarpena eta espero den inpaktuaren balorazioa

Ezinbestekoa da baso-suteak sortzen eta hedatzen laguntzen duten egoera meteorologiko kaltegarriak aurrez ezagutzea, sute horien eragina txikitzen lagunduko duten prebentzio-neurriak hartu ahal izateko, besteak beste, baliabide eta bitartekoen mobilizazioa eta dimentsionamendua eta jarduera batzuk murriztea eta debekatzea, baso-suteak gerta daitezkeela aurreikusten denean planeko larrialdi egoera deklaratzuz.

Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentzia Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzan integratuta dago eta egunero baso-suteak izateko arrisku meteorologikoaren kalkulua egin eta boletín batean argitaratzen du. Baso-suteen arrisku-indize desberdin ugari daude eta horien bidez, baldintzatzaile batzuk kontuan hartuta, saiatzeko dira etorkizuneko suteen inpaktua zehazten.

Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentziak baso-suteen arrisku meteorologikoa kalkulatzeko, egunero hainbat aldagai kontuan hartzen ditu, besteak beste, arrisku meteorologikoaren indizea, horren maximoa eta espero izatekoa den batez bestekoa, orduz orduko bilakaera eta meteogramak:

- Baso-suteak izateko arrisku meteorologikoaren indizea: Indize hori Kanadako Fire Weather Index-aren (FWI) tokiko egokitzen batean oinarritzen da, FWI hori munduan zabalduen dagoen indizeetako bat baita. Indize hori balio bakar bat da eta baldintza meteorologikoek

(tenperatura, haizea, hezetasuna eta prezipitazioak) baso-erregaiaren lehortze, ignizio- eta zabaltze-egoeren gainean daukaten eragina islatzen du.

FWI-a entitate geografiko desberdinetarako lortzen da eta EAErako, lurralde historikoetarako edo eskualdeetarako egin daiteke. Horretarako, eskualde bakoitzeko Euskalmet sareko estazio meteorologiko automatiko adierazgarrietatik lortutako eguneko datu meteorologikoen iragarpenak eta handik hiru egunera artekoak erabiltzen dira. Eguneko batezbesteko FWI-a ateratzen da (entitate geografiko bakoitzeko estazio adierazgarrietarako kalkulaturako FWI indizearen batezbesteko aritmetikoa) eta eguneko FWI maximoa (entitate geografiko bakoitzeko estazio adierazgarrietarako kalkulaturako FWI indizearen balio maximoa).

FWI indizearen kategoria bakoitzerako zehaztutako gutxi gorabeherako atalaseak Europako suteen arrisku-indizearen sisteman oinarritzen dira, eta balio hauek ditu:

	Oso txikia	Txikia	Ertaina	Handia	Oso handia	Muturrekoa
FWI		5.2	11.2	21.3	38	50

- Mapak. Horietan lurralde historiko bakoitzeko FWIren banaketa geografikoa agertzen da, hiru egunera arteko iragarpenarekin.
 - EGUNEKO FWI-a. Indize hori eguneko datua erabiliz kalkulatu da.
 - ORDUAREN ARABERAKO FWI-AREN BATEZBESTEKOA. Egun zehatz bateko FWI indizearen orduaren arabera batezbestekoa da eta kalkulatzeko orduaren arabera datuak erabiltzen dira.
 - ORDUAREN ARABERAKO FWI MAXIMOA. Egun zehatz bateko FWI indizearen orduaren arabera maximoa da eta kalkulatzeko orduaren arabera datuak erabiltzen dira.

- Orduz orduko bilakaera. FWI indizearen eta ISI (ISI - Initial Spread Index) indizearen orduz orduko bilakaera da, sutea zabaltzeko abiadura potentziala adierazten du eta kalkulatzeko orduaren arabera datuak erabiltzen dira, hautatutako eskualdeetarako eta lurralde historikorako kalkulatzeko. Bi egunera arteko iragarpenarekin.
- Meteogramak. Aldagai meteorologiko hauek denboran zehar duten bilakaera grafikoki adierazita, orduen arabera: tenperatura, haizearen abiadura eta norabidea, hezetasuna eta 30-30-30 indizea, hautatutako eskualdeetarako. Bi egunera arteko iragarpenarekin.

Administrazio eskudunek eta eskatzen duten erakunde inplikatuak aldagai horiei buruzko informazio zabala eta zehatza jasotzen dute. Txostenak administrazio bakoitzak eskatzen dituen alderdiak jasotzen ditu.

Indize horiek guztiek baloratzen laguntzen dute baina bakar batek ere ezin du zehatz-mehatz adierazi behetako arriskua erreala zein den; indize horien mapetan ez baita giza faktorea islatzen, besteak beste, nekazaritza- edo baso-jarduerak dauden, jai-egunak diren, faktore kulturalak, jaiak, etab.

Horregatik, informazio horren guztiaren ondorengo kudeaketa Eusko Jaurlaritzaren Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzaren Fenomeno Meteorologiko Kaltegarriak Iragartzeko, Zaintzeko eta horien aurrean Jarduteko Prozeduraren barruan sartu behar da. Prozedura hori lehen aldiz 2007. urtean onartu zen eta handik aurrera etengabe berrikusten da, eskatzen denean, baso-suteei buruzko oraingo kasuan bezala. Prozedura horren bidez erakunde parte hartzaileek fenomeno meteorologiko kaltegarriei buruzko informazioa trukatzeko mekanismoak ezartzen dituzte, horien jarraipena egiten dute, organismo edo erakundeak aktibatzeke neurriak ezartzen dituzte, horiei aurre egiteko lehen jarduerak egiten dira, eta oro har herritarrentzako abisuak, alertak eta alarmak ezartzen dituzte. Abisu-sistemak indize zehatz baten atalase zehatz batzuk gainditzeari ez ezik espero izatekoa den inpaktuari

ere begiratzten dio. Espero izatekoa den inpaktua azken hamarkadetan izandako inpaktuen (errretako azalera, sute kopurua, aldiberekotasuna...) eta aurretik aipatutako aldagai guztien arteko erlazioan oinarritzen da; Azkenik, eragina molestiak edo kalte arinak (abisu horia), kalte ertainak edota lokalizatuak (alerta laranja) edo kalte larriak edota orokortuak (alarma gorria) diren kontuan hartuta, abisu mota desberdinak zehazteko.

Hortaz, Eusko Jaurlaritzaren Segurtasun Saileko baso-suteen arriskuaren inguruko abisu-, alerta- eta alarma-sisteman arrisku-indizeen balioez gain, egoeraren araberrako parametroak eta inpaktuaren aurreikuspen-aldagaiak ere kontuan hartzen dira.

IX. ERANSKINean deskribatzen dira arrisku meteorologikoaren gutxi gorabeherako atalase-balioak, inpaktu potentziala baldintzatzen duten alderdiak eta baso-suteekin lotutako arrisku meteorologikoaren zonifikazioa eta abisu-mailak; hori guztia Fenomeno Meteorologiko Kaltegarriak Iragartzeko, Zaintzeko eta horien aurrean Jarduteko Prozeduraren esparruan.

Baso-sutea gertatzen ari den bitarteko informazio meteorologikoaren eta arriskua aurreikusteko garatzen diren tresnen helburua da sutearen zabalpena modelizatzea, sutea kontrolatu eta itzali ahal izateko. Gaur egun eremu hori garapen betean dago eta horren emaitzak etorkizunean ikusiko ditugu. Informazio horretan aldagai finkoek eragiten dute, esaterako, eremuaren topografiak eta landarediak, baina baita aldagai aldakor batzuek ere, esaterako, eremu zehatzari buruzko informazio meteorologiko zehatzak (tenperatura, haizea, hezetasun erlatiboa, prezipitazioak), landare-estalduraren egoerak eta giza-jarduerak.

7.3.3.- Arrisku-mapak

Sute arriskuen artean bi mota daude: arrisku estatistikoa eta arrisku meteorologikoa:

Helburuak

- **Arrisku estatistikoko mapak:** planifikazio-tresna gisa balioko dute, Administrazio Publikoek egindako prebentzio-inbertsioak eta suteen aurkako azpiegituren eta baliabideen inbertsioak hobetzeko.
- **Arrisku meteorologikoko mapak:** egunerokoak/ordurokoak izango dira eta baliabideak mobilizatzeko eta alertan jartzeko erabakiak hartzen laguntzeko ez ezik, arriskuaren ezaugarri orokorrak eza-gutzeko ere balio izango dute.

Horiek osatzen parte hartzen duten erakundeak

Erkidegoko arrisku estatistikoko mapa Segurtasun Sailak egingo du, baso-suteei buruzko datu-baseko informazioa oinarri hartuta.

Euskadiko arrisku meteorologikoko mapari dagokionez, Euskalmet-Euskal Meteorologia Agentziak egunero egiten duena erabiliko da.

7.3.4.- Planari esleitutako bitartekoak eta baliabideak

Plan honen zerbitzura egongo dira Euskal Administrazioen eta erakunde pribatuen titulartasuneko bitartekoak eta baliabideak, baso-suteen ondoriozko larrialdi-egoeretan egin beharreko jarduera-multzoak aurrera eramateko premiazkoak izan daitezkeenak. Era berean, Gobernuak EAEn duen ordezkariak esleitu dituzten Estatuko bitartekoak eta baliabideak, Autonomia Erkidegoko Plana denean, Autonomia Erkidegoaren organo eskudunak eskatuta, horren premia funtzionalak baloratu ondoren, eta esleitu beharreko bitartekoak eta baliabideak menpe dituen organo edo erakunde bakoitzaren txostenaren ondoren. Autonomia erkidegoei suteen aurrean mendiak zaintzen laguntzeko Estatuko baliabideak zabaltzeko eskumena daukan Ministerioak (gaur egun Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa) eskura jarritako baliabideen kasuan, horretarako ezarritako protokoloen arabera jokatu da (IV. eranskina).

Era berean, toki-eremuko planei titulartasun estataleko bitartekoak eta baliabideak esleituko zaizkie, Autonomia Erkidegoaren aldeko txostenaren ondoren eta SOS-Deiak Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko Zentroaren bitartez izapidetu ostean.

Bitartekoak eta baliabideak esleitu arren, bitarteko eta baliabide horiek eman dituen administrazioko arduradunek erabiltzeko ahalmena gordeko dute, beste lurralde-eremu batzuetako larrialdi-egoerei aurre egiteko, beti ere, esleituta dauden planaren zuzendaritza-organoari adierazi ondoren.

Esleipena urtero egingo da, eta bertan inplikaturako zerbitzu bakoitzari dagokionean atal hauek zehaztuko dituzte:

- Planean aurreikusitako eginkizunen artean, zeintzuk bete behar dituen.
- Esleitutako bitartekoak eta baliabideak aktibatzeko prozedura, Planean aurreikusitako organoak eskatuta.
- Planaren antolaketaren barruan kokatzea.
- Esleipenaren iraunaldia.

7.3.5.- Baso-sutearen larritasun potentzialaren indizea

Sua itzaltzeko bitarteko eta baliabideak eraginkortasunez mobilizatu daitezten lortzeko helburuarekin eta baso-suteak batera gertatzen direnean baliabide eta bitarteko horiek erabiltzeko lehentasunak ezartzeko, larritasun potentzialaren indizea ezarri da:

Indize hori zehazteko, besteak beste, alderdi hauek kontuan hartu ahal dira:

- zonaldearen topografia,
- sutearen neurriak,

- lekuan dauden erregaiak,
- mehatxatuta dauden baso-masen ezaugarriak,
- suteen aurkako defentsarako azpiegiturak (suebakiak, bide-sarea, ur-erreserbak eta ur guneak, etab.),
- Baldintza meteorologikoak (haizea, tenperatura, hezetasun erlatiboa),
- sua itzaltzeko lanetatik kanpoko pertsonentzat egon litezkeen mehatxu potentzialak,
- kalteak izan ditzaketen azpiegiturak eta instalaziok egotea (linea elektrikoak, gasbideak, errepide nagusiak...).

Indizeak

Larritasun potentzialaren 0 indizea: Baso-sutea, bere bilakaera txarrean ere, sua itzaltzeko dispositibotik kanpoko pertsonentzat zein basokoak ez diren ondasunetarako arriskutsua ez denean eta suteak basoari egingo dion kaltea murrizta izatea espero denean (sutearen zabalkundeagatik edo kaltetutako masaren ezaugarriengatik).

Larritasun potentzialaren 1 indizea: Baso-sutearen bilakaera txarrean, itzaltzeko dispositibotik kanpoko pertsonentzat babes-neurriak martxan jartzeko beharra aurreikusten denean; edo basokoak ez diren ondasun isolatuak arriskuan jartzen dituenen, esaterako kalteak izan ditzaketen azpiegitura edo hornidura-sareak; eta suteak eragingo duen basoko kaltea handia izatea espero denean (sutearen zabalkundeagatik edo kaltetutako masaren ezaugarriengatik).

Larritasun potentzialaren 2 indizea: Baso-sutearen bilakaera txarrean, biztanle-guneetarako edo garrantzi berezia daukaten azpiegiturarako arrisku handikoa izango dela aurreikusten denean edo basoko kaltea oso handia izatea espero denean (sutearen zabalkundeagatik edo

kaltetutako masaren ezaugarriengatik); eta horren ondorioz, biztanleei laguntza emateko neurriak edo sorospen-neurriak, edo ondasunak babesteko neurriak berehala hartzea ezinbestekoa denean.

Larritasun potentzialaren 3 indizea: Larritasun potentzialaren 3 indizea: Baso-suteen inguruko aurreko baldintzak larritasun-mailarik handienez gertatzeaz gain, itzaltzeko dispositiboari sutea kontrolatzeko lanetan jarraitzea ezinezko egiten dioten beste baldintza batzuk gertatzen direnean.

7.4.- Planak jasotzen dituen egoera operatiboak

Baso-suteetarako larrialdi planek beren egituraren barruko organoek egin beharreko jarduerak ezartzen dituzte, planaren egoera operatiboaren arabera mobilizatu behar diren bitarteko eta baliabideak ere bai. Planaren egoera operatiboa zein den ahalik eta ondoen zehazteko, erreferentzia gisa, plana aktibatzea eragin duen/duten sutearen edo suteen larritasun potentzialaren indizea erabil daiteke. Horretarako eskumena daukaten agintariek eta organoek koordinatuta jardun behar dute, egin beharreko ekintzak eta beharko diren baliabideak aurreikusi ahal izateko eta herritarren, ondasunen eta ingurumenaren gaineko kaltea ahalik eta gehien murrizteko.

Horiek horrela, planen egoera operatiboa zein den ezartzeko kon-tuan hartuko dira gertatutako kalteak edo, modu tekniko eta errealistan egindako aurreikuspenen arabera, suteak eragin dezakeen kalte potentziala (larritasun potentzialaren indizea), eskura jarritako bitarteko eta baliabideen eskuragarritasuna, eta beste irizpide hauek ere bai:

- Lurralde eremu zehatz batean gerta daitezkeen baso-suteak edo su-hasierak toki edota aldi berean gertatzea.
- Planak sutea kontrolatzeko edota kaltetutako herritarrei laguntza eta sorospena emateko daukan baliabide eta bitartekoak nahikoak eta egokiak diren eta eskuragarri dauden.

- Garaiko urtaroa eta planetan zehaztuta dauden baso-suteak prebenitzeko eta itzaltzeko dispositiboak aktibatzea eta martxan jartzea.
- Izaera administratiboko beste egoera batzuk, kaltetutako lurraldea zein den, edo pertsonen eta haien ondasunen gainean gertatu diren edo gerta daitezkeen ondorioen intentsitatea edota larritasuna zein den.
- Aktibatuta dagoen planaren zuzendaritzaren ardura duen agintaritzaren beste edozein irizpide.

Aurreko irizpideak kontuan hartuta, planen egoera operatiboak gutxienez fase hauek izango dira:

Alerta-fasea

Alerta-fasean, baso-sute bat gerta daitekeela aurreikusten da. Sute hori oraindik gertatu ez bada ere, basoaren egoera eta baldintza meteorologikoak zer-nolakoak diren ikusita eta egoerak okerrera eginez gero, gertatu egin daiteke.

Larrialdi-fasea

Larrialdi-fasean, kalteak edo gertakariak dagoeneko gertatu dira eta, horren ondorioz, beharrezkoa da Larrialdiei Aurre Egiteko Euskal Sistema osatzen duten zerbitzuek esku hartzea. Esku-hartze hori ez da egoeraren jarraipena egitea bakarrik; izan ere, zuzeneko esku-hartzeak behar izaten dira, kalteak areagotu ez daitezen

Fase honetan sartzan dira, halaber, iragarpenen larritasuna dela-eta aparteko neurriak hartzea eskatzen duten egoerak; adibidez, zerbitzu publikoak etetea, baliabideak konfiskatzea, eskubideak kentzea... Hori guztia egin daiteke, oraindik larrialdi-egoera gertatu ez bada ere.

Fase honen barruan egoera hauek daude:

- **0 egoera:** Baso-sute baten edo gehiagoren ondorioz sortutako larrialdi-egoera da. Sute horiek, aurreikusten den bilakaeraren arabera, basoko ondasunak kaltetu ditzakete eta tokiko edo foruko bitarteko eta baliabideekin kontrola daitezke.

Horrelako egoeretan, plan honen barruan jarraipen- eta ebaluazio-lanak egiten dira eta, hala badagokio, udal eta foru plane-tako zuzendaritzei dagokien laguntza emango zaiela bermatzen da.

Jarraipen- eta laguntza-egoera hau interfase bat da eta tokiko zein foruko plan horiek Plan honetan integratzeko aukera ematen du, baldin eta, egoerak okerrera egin duelako, beharrezkoa bada.

0 egoeraren barruko egoera berezi bat da Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak baso-suteagatik alarma gorria deklaritzen duenean, Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentziak emandako Fenomeno Meteorologiko Kaltegarriak Iragartzeko, Zaintzeko eta Jarduteko Prozeduraren arabera.

Deklarazio horren ondorioz, eta 15/2022 ELDn (17/2022 EDLren bidez aldatutakoa) jasotzen diren landa-lurzorua- edo lurzoru urbanizaezinaren gaineko murrizketak ezartze aldera, beti ere egoeragatik hori egitea beharrezkoa bada, plan hau Larrialdi faseko 0 egoeran aktibatuko da.

Mendien egoerarekin, landa ingurunean egindako lanekin, urteko garaiarekin, ordu tartearekin eta abarrekin lotutako egoera partikularretan, mendiei buruzko 43/2003 Legearen aldaketetan jasotzen diren murrizketak aplikatu daitezke fenomeno meteorologiko kaltegarriei aurre egiteko prozedura horretako alerta laranja aktibatzean ere.

Hori guztia ondorengo taulan jasotzen denaren arabera:

landa-lurzoruan eta lurzoru urbanezinean aplika daitezkeen gomendioak eta murrizketak, Euskalmetek eremu klimatiko horretan alerta laranja edo alarma gorria ezartzen duenean, beti ere, Euskadiko Autonomia Erkidegoko baso-suteei aurre egiteko Larrialdi Plan Berezia larrialdi-fasean aktibatuta badago.

MURRIZKETEN EDOTA GOMENDIOEN ZERRENTA	ABISU horia	ALERTA laranja	ALARMA gorria
Suaren erabilera. Ezin da sua erabili eta ezin da sua sorraraz dezakeen jarduerarik egin, esaterako, deflagrazioak, txinpartak edo deskarga elektrikoak eragin ditzaketen makinak ezin dira nekazaritza- eta baso-eremuan erabili. Su artifizialak. Ezin da su artifizialik, petardorik edobeste gai piroteknikorik erabili eta barbakoarik ere ez da egin behar. Horiek guztiak hiri-lurzoruan ere ezin dira egin, zuhaitzak, zuhaixkak, sastrakak edo edozein labore mota dauzkaten lurzoruetatik 300 metrora baino gutxiagora. Baimenak. Uztondoak, larre iraunkorrak, inausketa-hondarrak eta baso-hondarrak erretzeko baimen guztiak eteten dira. Jokabideak⁽¹⁾. Ezin dira jaurti edo abandonatuta utzi sutea sor dezaketen gaiak edo erretzen dabiltzan objektuak. Nekazaritza-jarduerak. Debekatuta dago errekontzako motordun ibilgailuak erabiltzea baso-pistetan, lursailetan eta errepede asfaltatuetatik kanpoko iraganbideetan, salbu eta lantokira edo ohiko bizilekura joateko bada edo ezinbesteko egoerak badaude. Debekatuta dago ibilgailu horiekin landare-eremuak zeharkatzea edo eremu horietan gelditzea edo aparkatzea.	Murrizketarik ez	Gomendioak / murrizketak hauen arabera: Eremu klimatikoa Urteko garaia Mendien egoera Landa-ingurunean egindako lanak Ordu-tartea Aurreikuspen meteorologikoak	Murrizketak

(1) Kasu guztietan ekidin behar dira arduragabekeriak edo nahita suteak eragin ditzaketen jokabideak.

Egoera honen barruan larrialdien osteko eszenatokiak ere sartzen dira, egoera oraindik larrialdiaren amaiera adierazteko eta berreskuratze-fasera pasatzeko bezain egonkorra ez denean.

Egoera honetan normalean, baso-suteetarako taktika operatiboa (SG2) erabiliko da, V. eranskina.

- **1 egoera:** baso-sute baten edo gehiagoren ondorioz sortutako larrialdi-egoera da. Sute horien ezaugarriak hauek dira: aurreikusten den bilakaeraren arabera, basoko ondasunak larriki kaltetu ditzakete eta, agian, basokoak ez diren ondasunei eta herritarrei ere kalte ari-nak eragin diezazkiekete; tokiko edo foruko bitarteko eta baliabideekin kontrola daitezke edo gerta daiteke itzaltzeko Autonomia Erkidegoan eskumena daukan organoak Estatuko bitartekoak eskatu behar izatea, lehentasunezko jarduera-eremuaren barruan jarduteko; *edo Estatuko aparteko bitartekoak ere behar izatea.*

Foru Aldundiek ezar dezakete 1 egoeraren kalifikazioa, beren lurralde eremuaren barruan, Foru Jarduera Planaren arabera, baita, hala badagokio, agintari autonomiko eskudunak ere.

Egoera horretan, larrialdia Foru Jarduera Plan horretako zuzendar-riak zuzenduko du, plan berezia aktibatzen ez den bitartean, orduan agintari autonomiko eskudunak plan horren zuzendaritza eta koordi-nazioa bere gain hartuko baititu.

- **2 egoera:** baso-sute baten edo gehiagoren ondorioz sortutako larrialdi-egoera da. Sute horiek, aurreikusten den bilakaeraren ara-bera, basokoak ez diren ondasunak eta herritarrak larriki kaltetu ditzakete eta beraz, berehala babes- eta sorospen-neurriak hartu behar dira eta gerta daiteke, Autonomia Erkidegoan eskumena daukan organoak eskatuta, planari aparteko bitartekoak erantsi behar izatea edo interes nazionaleko egoerak izatera heltzea.

2 egoera honetan, eta egoeraren garrantzia kontuan hartuta, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Baso-suteetarako Larrialdi Plan Berezi hau arduratuko da larrialdiaren kudeaketan inplikaturako admin-istrazio eta erakunde guztien jarduerak zuzentzeaz eta koordi-natzeaz. Plan honetan udal eta foru jarduera-plan aktibo guztiak integratuta egongo dira.

- **3 egoera:** Barne Ministerioak interes nazionaleko larrialdia adieraztearen ondoriozko larrialdi-egoera.

Planak egoera operatibo honetan daudela deklaraturik, aparteko bitartekotzat hauek joko dira:

- Indar Armaturen (Larrialdietako Unitate Militarra barne) bitarteko eta baliabideak, salbu eta Indar Armaturen jabetzako aireko baliabideak, baldin eta Defentsa Ministerioaren eta Autonomia erkidegoei baso-suteen aurrean mendiak zaintzen laguntzeko Estatuko laguntza-baliabideak zabaltzeko eskumena daukan Ministerioaren artean sinatutako hitzarmen eta akordioen ondorioz jarduten badute eta beren lehentasunez jarduteko eremuaren barruan ari badira
- Autonomia erkidegoei baso-suteen aurrean mendiak zaintzen laguntzeko Estatuko laguntza-baliabideak zabaltzeko eskumena daukan Ministerioaren baliabideak, beren lehentasunez jarduteko eremutik kanpo jarduten dutenean.
- Estatuaren jabetzakoak diren baliabide eta bitartekoak, baldin eta Baso-suteen ondoriozko Larrialdietarako Babes Zibileko Plan Bereziari bereziki esleituta ez badaude, ezta Autonomia Erkidegoko Lurralde Planari ere, 1994ko maiatzaren 6ko Ministroen Kontseiluko Akordioak aurreikusten dituen prozeduren arabera.
- Beste administrazio batzuen baliabideak, baldin eta administrazio horiekin lankidetzak hitzarmenik ez badago eta baliabide horiek Baso-suteen Larrialdietarako Babes Zibileko Estatuko Planaren bidez mobilizatuak izan badira.
- Nazioarteko baliabideak, Erkidego mailako Babes Zibileko mekanismoen bidez edo Espainiak izenpetutako nazioarteko lankidetzarako aldebiko hitzarmenen bidez eskatu badira.

Egoera desberdinetan suteen hasierako kalifikazioa foru edo tokiko suteen itzalketaren zuzendariak egingo du eta sutearen bilakaera zein den, baldintza meteorologikoak zeintzuk diren, aldatu ahal izango da. 0

egoerako suteetan eta arriskubide txikikoetan ez da beharrezkoa izango Planaren Zuzendaritzari informatzea, baldin eta suteak txarrera egiten ez badu. Guardiako teknikariak Planean aurreikusten diren ekintzak martxan jarriko ditu, Planaren Zuzendaritzari berehala informatu beharrik gabe

Berreskuratze fasea

Fase honetan larrialdia amaitutzat jo da eta ez dago sutea berriro hasteko aukera esanguratsurik.

7.5.- Planean jaso beharreko oinarritzko jarduerak

Baso-suteen arriskuaren aurrean babes zibila planifikatzean oinarritzko jarduera hauek kontuan hartu beharko dira:

- a) Antzematea, itzaltzea eta abisua ematea: Baso-suteak antzemateko eta horietaz abisatzeko sarea zein itzaltzeko baliabideen zabalkundea antolatu behar dira larrialdi egoerak sor ditzaketen basoei buruzko berehalako informazioa eman eta ebaluatu ahal izateko.
- b) Herritarren segurtasuna: Kaltetutako eremuetara larrialdiarekin lotutako baliabideen sarrera eta trafikoa kontrolatzeko egin beharreko jarduerak aurreikusi behar dira, baita ondasunak zaintze-koak eta ordena publikoa mantentzekoak ere.
- c) Osasun-laguntza: Istripua izan dutenei eta zaurituei osasun-arreta emateko dispositibo medikoa planean jaso behar da eta, hala badagokio, pertsona horiek osasun-zentroetara eramatea koordinatzeko modua.
- d) Herritarrak informatzea: Herritarrak abisatzeko mekanismo ego-kiak zehaztuko dira, suterik balego, herritarrak alertatzeko eta kasu bakoitzean egin beharrekoak buruz zein beste babes neurri

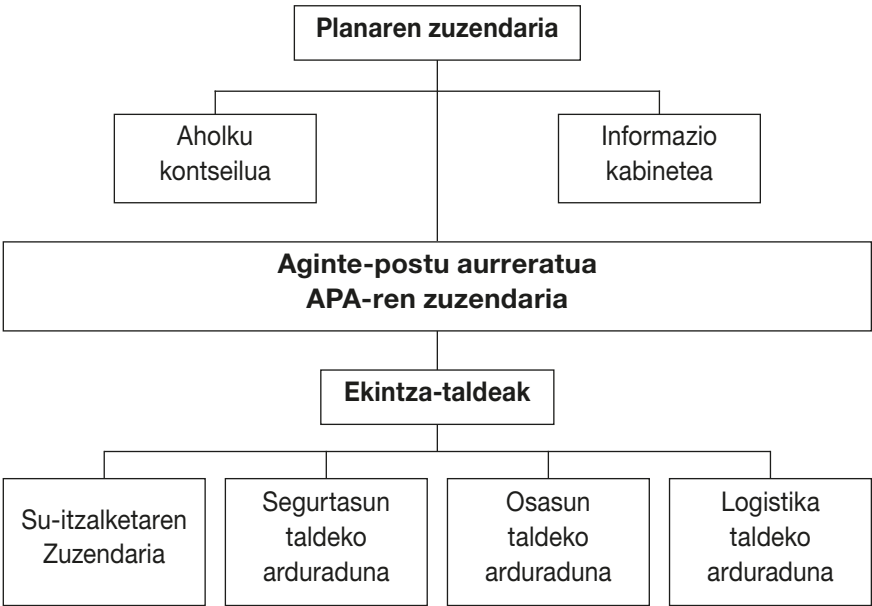
batzuk aplikatzeari buruz informatzeko. Informazio-programek formatu egokiak eta beharrezko baliabideak izan behar dituzte desgaitasuna duten pertsonentzat eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuentzat irisgarriak eta ulergarriak izateko. Desgaitasuna duten biktimei edo biktimen senideei informatu behar zaienean, egin beharreko egokitzapenak egingo dira eta, hala badagokio, langile espezializatuen laguntzarekin.

- e) Konfinamendua, ebakuazioa eta aterpea ematea: Planak ebakuazio-bideak eta biltzeko lekuak aurreikusi behar ditu, baita arriskueremuan dauden herritarrak beste leku batera eramateko eta leku seguruetan aterpe egokia emateko ekintzak ere.
- f) Laguntza logistikoa: Aipatutako jarduerak, itzaltzeko lanak eta larrialdian zehar martxan jarri behar diren gainerako ekintzak burutzeko behar diren ekipamendu eta hornigai guztiez nola hornitu aurreikusi behar da. Desgaitasuna duten pertsonen beharrei erantzuteko beharrezkoak diren baliabideen mobilizazio- eta jarduera-prozedurak daude, asistentzia eraginkorra ematen zaiela bermatzeko, irisgarritasun unibertsala bermatzen duten neurri eta baliabide espezifikoak kontuan hartuta”.
- g) Desgaitasuna duten pertsonen eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuei asistentzia egokia ematea.
- h) 15/2022 ELDn ezarritakoaren eta hori betetzeko garatutako gidalerroen arabera egindako Baso-suteak Prebenitzeko, Zaintzeko eta Itzaltzeko Urteko Planetan jasotakoak lan prebentibo eta operatiboen barruan sartzea.

8.- PLANAREN EGITURA ETA ANTOLAKETA

EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Plana, koordinazio- eta operatibitate-irizpideen arabera egituratzen da eta, Aginte Bakarreko filosofiaren arabera, Aginte Postu Aurreratuaren eta krisi-mahaiaren inguruan antolatzen diren talde operatiboetan.

Planaren oinarrizko egituraren eskema ondorengo hau da:

Oinarrizko egitura-eskema horren barnean, ondoren aipatuko ditugun eginkizunak bere behar dira.

0. edo 1. egoerak aktibatzen direnean, Planaren operatibitateaz Foru agintariak arduratuko dira, eta horien jarduera Baso Suteetarako Foru Planen bidez koordinatuko da.

Tokiko edo foru agintaritzak dagokion plana aktibatzen duen arte, aktibatuta egongo den protokoloa baso-suteetarako SG2 taktika operatiboa izango da, V. eranskina.

Foruko planetatik maila handiagoko planetara bitarteko interfasea bermatzeko, hala aholku batzordeetan nola aginte postu aurreratuetan, bereziki 1 egoeran, Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologia Zuzendaritzako teknikari bat egongo da.

Eusko Jaurlaritzaren Segurtasun Sailak Planaren Zuzendaritza bere gain hartu ahal izango du, baldin eta, 1 egoeran egon arren, sutea okerrera joan daitekeela sumatzen bada.

8.1.- Planaren zuzendaritza

EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Planaren Zuzendaritzaren gaineko eskumena Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren, larrialdien eta babes zibilaren arloko eskumena daukan sailari dagokio.

Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren, larrialdien eta babes zibilaren arloko eskumena daukan saila arduratuko da Planaren Zuzendaritzaz. Sailburu horrek planaren zuzendaritza Segurtasuneko sailburuordearen edo Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako zuzendariaren esku utzi ahal izango du. Kontuan hartuko da, suteak Estatuaren interesak kaltetzen dituela erabakitzen bada, Planaren Zuzendaritza Barne Ministerioak izendatutako pertsonarekin batera burutuko dela; kasu horretan beraz, arduradun horiek osatutako Zuzendaritza Batzorde bat eratuko da.

Aurreko paragrafoan xedatutakoari kalterik egin gabe, larritasun handiko ezohiko kasuetan Plan hau Segurtasuneko sailburuordeak ala Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako zuzendariak aktibatu ahal izango du, eta Segurtasuneko sailburuari ahalik eta azkarren emango dio horren berri.

Planaren zuzendariaren oinarritzko eginkizunak hauek dira:

- Plana aktibatzea erabakitzea.
- Planaren egoera operatiboa zehaztea.
- Egoera bakoitzean zein antolaketa-egitura aktibatzen den erabakitzea.
- Pertsonengan eta ondareetan kalteak sor ditzaketen gertaeren berri, kasu bakoitzean zein agintariri eman zehaztea.
- Aholku Batzorde osoari edo zati bati deitzea.
- Egoera ebaluatzea eta horren jarraipena egitea, uneoro jarraitu beharreko jarraibideak erabakitzea, parte hartzen arituko diren bitartekoen eta baliabideen jarduerak koordinatzea, baita biztanleak, ingurumena, ondasunak eta larrialdietan lan egiten duten pertsonak babesteko hartu beharreko neurriak erabakitzea ere.
- Erabakitzea herritarrei zer informazio helarazi, eta ziurtatzea informazio hori desgaitasuna duten pertsonentzat eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuentzat irisgarria eta ulergarria dela.
- Planaren desaktibazioa erabakitzea, hau da, bitartekoak eta baliabideak desmobilizatzea euren eginkizuna bete ondoren, edo maila batetik bestera pasatzea plan honetan ezarritako eskalaren arabera.
- EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Planari berez esleitu gabeko bitarteko estatalak erabiltzeko premia ikusiz gero, Plan Estatalean

ezarrita dagoen organoari egoeraren berri ematea. Organo horri Estatuko interesa jokoan dagoela erabakitzen den egoeren berri ere emango zaio.

- Su-itzalketaren zuzendariaren aginduz, aireko bitartekoen laguntza eskatzea.
- EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Planaren mantenimendua bermatzea.

8.2.- EKZ- EKZI. SOS-DEIAK

Ekintzak Koordinatzeko Zentroa, SOS-DEIAK, planaren zuzendariaren lan-tresna da, baliabideak koordinatzeko, zuzentzeko eta kudeatzeko eta alarma jaso eta inplikaturako organismo eta kaltetutako erakundee-tara helarazteko.

EKZ fisikoki SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroan egongo da. Baso-sutea gertatuz gero, zentro horretan jasotzen da abisua. Suteari buruzko informazio guztiak eta zerbitzu esku-hartzaileen eskaera guztiak ere zentro horretan biltzen dira. Datu horietan guztietan oinarrituko da planaren zuzendaria bere eginkizunak betetzeko.

SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroa EKZ bihurtuko da, Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren, larrialdien eta babes zibila-ren arloko eskumena daukan saileko sailburuak edo hark eskuordetu-tako pertsonak planaren zuzendaritza bere gain hartzen duenean. Foru Plana 0 edo 1 egoeretan aktibatzen den kasuetan, SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroak bere baliabide guztiak aktibatuko ditu Foru Planari laguntzeko, eta beraz, alerta maximoko egoeran egongo da. Halaber, Foru jarduera-planei laguntzeko aparteko baliabideak kudeatzeaz arduratuko dira.

SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroa EKZI bihurtuko da, bal-din eta, Oinarrizko Gidalerroak ezarritako irizpideen arabera, larrialdie-tako jarduerak Zuzendaritza Batzorde batek zuzendu eta koordinatzen

baditu. Batzorde horretan EAEko ordezkari bat eta Barne Ministerioaren ordezkari bat egongo dira .

8.3.- Aholku Batzordea

Aholku Batzordearen osaera Planaren zuzendariak erabakiko du, bere irizpidearen arabera eta deklaraturako egoera kontuan hartuta.

Batzorde hori kide hauek osatu ahal dute:

- Segurtasun publikoaren, larrialdien eta babes zibilaren arloko eskumena daukan Saila:
 - Larrialdien eta babes zibilaren arloko eskumena daukan Sailburuordetzaren titularra.
 - Larrialdien, babes zibilaren eta meteorologiaren arloko eskumena daukan Zuzendaritzaren titularra.
 - Ertzaintzaren Zuzendaritzaren titularra
- Osasun Saila:
 - Osakidetzako Larrialdien arloko eskumena daukan Zuzendaritzaren titularra.
- Eusko Jaurlaritzan baso-politikaren arloko eskumena daukan Zuzendaritzaren titularra.
- Eusko Jaurlaritzan natura-ingurunearen arloko eskumena daukan Zuzendaritzaren titularra.
- Foru Aldundiak (eragindako LH):
 - Mendien arloko eskumena daukan Saileko diputatua
 - Lehendakarietzako diputatua
 - Natura ingurunearen arloko eskumena daukan Zuzendaritzaren titularra.

- Eragindako udalerrien ordezkariak
- Estatuko Administrazioa:
 - Gobernuak EAEn daukan ordezkaria

Aurrekoek gain, Planaren Zuzendaritzak deitzen dituen beste guztiak, esaterako, Euskadiko Babes Zibileko Batzordeko kideak, ekintza-taldek-tako burutza edo beharrezkotzat jotzen diren beste pertsona batzuk.

Aholku Batzordeak Planaren Zuzendaritzari aholkuak emango dizkio larrialdiarekin lotutako alderdi guztien alde teknikoari nahiz juridikoari buruz.

8.4.- Informazio-Kabinetea

Planaren Zuzendaritzaren menpe Informazio-Kabinetea eratuko da.

Kabinete horren bidez, larrialdian zehar hedabide sozialei informazio guztia bidaliko zaie. Horren eginkizunak hauek dira:

- Planaren Zuzendaritzak emandako aginduak, kontsignak eta gomen-dioak zabaltzea, hedabide sozialen bidez.
- Planaren Zuzendaritzari jarraituta, larrialdiari buruzko informazio orokorra zentralizatu, koordinatu eta prestatzea, eta hedabide sozialei helaraztea.
- Hala eskatzen duten pertsona eta erakunde guztiei, larrialdiari buruzko informazioa ematea.
- Kaltetuta gertatu ahal izan direnei buruzko informazio guztia lortzea, zentralizatzea eta ematea; familiakoekin harremanak erraztea eta pertsonak aurkitzeko laguntza ematea. Desgaitasuna duten biktimei edo biktimaren senideei informatu behar zaienean, egin beharreko egokitzapenak egingo dira eta, hala badagokio, langile espezializatuen laguntzarekin.
- Informazioa, desgaitasuna duten pertsonentzat eta zaugarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuentzat irisgarria eta ulergarria

izan dadin, formatu egokien bidez eta beharrezko mekanismoen bidez ematen dela bermatzea.

Kabinete hori Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren, larrialdien eta babes zibilaren arloko eskumena daukan Saileko Komunikazio Zuzendaritzak osatuko du.

8.5.- Aginte-postu Aurreratua

Aginte Postu Aurreratua bertan dauden ekintza-taldeetako ardura-dunek osatuko dute. Aginte Postu Aurreratuaren egiturari, Planaren Zuzendaritzak izendatutako aginte-postuaren zuzendari bat egongo da.

APAREN zuzendaria arduratuko da egoeraren balorazio jarraitua eta denbora errealean egiteaz eta bertan parte hartzen duten taldeen koordinazioaz.

Egoera zehatz batzuetan, Agintaritza Operatiboak eragindako eremuak sektoreka banatuko ditu eta sektore bakoitzean APA bat ezarriko du. Agintaritza Operatibo Integratuak zuzendu eta koordinatuko ditu APA guztiak eta agintaritza bakarra, lankidetzaz, koordinazioa eta APA guztien arteko laguntza bermatuko ditu. Horrez gain, APA horietako bakoitzean larrialdian esku hartzen dabiltzan ekintza-taldeak sartuko ditu, horiek nondik datozen edo zein titulartasunekoak diren kontuan hartu gabe.

Aginte Postu Aurreratua, APA, ondoren aipatuko dugun bezala eratuko da, Plan honetan zehaztutako zenbaki-eskala kontuan hartuta, suteari esleitutako egoeraren arabera:

- *0 egoera:*

Orientazio gisa eta Foru Planak aurkakoa adierazten ez duen bitartean, SG2 taktika operatiboan jasotakoa egingo da, V. eranskina. Normalean horrelako egoeretan Basoa taktika aktibatuta egongo da.

Larrialdi-fasearen barruan 0 egoera hau aktibatzen bada, 15/2022 ELDeK (17/2022 ELDeK aldatutakoa) ezarritakoaren arabera murrizketa-neurriak ezartzeko, zerbitzu operatiboek zabalduko eta betearaziko dituzte ezarritako murrizketa horiek, beren eskumenen esparruaren barruan.

- *1 egoera:*

Planaren Zuzendaritza Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren, larrialdien eta babes zibilaren arloko eskumena daukan Saileko titularrak bere gain hartzen duen kasuetan, Aginte Postu Aurreratuaren osaera ondokoa izango da, bestela Foru Planak agindutakoaren arabera jokatu da:

- Eusko Jaurlaritzaren Segurtasun Saileko Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzako teknikari bat. APAren zuzendaria izango da eta haren menpe egongo dira:
 - Su-itzalketaren zuzendaria: Foru Aldundiko Zerbitzu eskuduneko guardiako teknikaria izango da.
 - Segurtasun taldeko arduraduna: Ertzaintzaren zuzendariak izendatutako Ertzaintzako buru bat izango da.
 - Osasun taldeko ordezkaria: EAEko Osakidetza Larrialdien zuzendariak izendatutakoa.
 - Kaltetutako udalerriaren/en ordezkaria/ak, Alkateak/ek izendatutakoak.
 - Lanean dabiltzan beste zerbitzu batzuetako ordezkariak

- *2 egoera:*

- Eusko Jaurlaritzaren Segurtasun Saileko Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzako teknikari bat. APAren zuzendaria izango da eta haren menpe egongo dira:

- Su-itzalketaren zuzendaria: Foru Aldundiko Zerbitzu eskudunaren arduraduna izango da, Foru Planak izendatutakoa.
 - Segurtasun taldeko arduraduna: Ertzaintzaren zuzendariak izendatutako Ertzaintzako buru bat izango da.
 - Osasun taldeko ordezkaria: EAEn Osakidetzako Larrialdien zuzendariak izendatutakoa.
 - Kaltetutako udalerriaren/en ordezkaria.
 - Lanean dabilen beste zerbitzu batzuetako ordezkariak.
- 3 egoera:
 - APAren zuzendaria planaren zuzendariak izendatuko du eta haren menpe egongo dira:
 - Su-itzalketaren zuzendaria: Foru Aldundiko Zerbitzu eskudunaren arduraduna izango da, Foru Planak izendatutakoa.
 - Segurtasun taldeko arduraduna: Ertzaintzaren zuzendariak izendatutako Ertzaintzako buru bat izango da.
 - Osasun taldeko ordezkaria: EAEn Osakidetzako Larrialdien zuzendariak izendatutakoa.
 - Kaltetutako udalerriaren/en ordezkaria.
 - Lanean dabilen beste zerbitzu batzuetako ordezkariak.

8.6.- Ekintza Taldeak

EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Plan honetan zehaztutako lanak egiteko, Ekintza Talde hauek osatuko dira:

8.6.1.- Sua itzaltzeko taldea

8.6.2. Segurtasun-taldea

8.6.3. Osasun-taldea

8.6.4. Laguntza Logistikoko taldea

8.6.1.- *Sua itzaltzeko taldea*

Oinarrian, Foru Aldundiek baso-suteak itzaltzeko dituzten baliabide material eta pertsonal guztiek osatuko dute. Talde honen eginkizunak hauek izango dira:

- Baso-sutea itzaltzea.
- Aginte Postu Aurreratua ezartzea.
- Gertakariaren etengabeko ebaluazioa egitea eta denbora errealean.
- Kaltetuak salbatzea eta erreskatatzea.
- SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentrora sutearen egoeraren berri etengabe ematea.

Talde horretan Udalen, Eusko Jaurlaritzaren, beste Autonomia Erkidegoen eta Estatuko Administrazioaren menpeko beste baliabide batzuk sar daitezke, egoerak hala eskatuz gero.

8.6.2.- *Segurtasun-taldea*

Segurtasun-taldea, Ertzaintzako eta Udaltzaingoko efektiboek osatzen dute.

Talde honen eginkizunak hauek dira:

- Sarreren kontrola, trafikoaren antolaketa eta eremua ingurutzea.
- Parte hartzen duten baliabideei eskuhartze-eremuetara laguntzea.
- Herritarrei oharrak eta informazioa helarazten laguntzea eta, aldi berean, informazioa, desgaitasuna duten pertsonentzat eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuentzat irisgarria

eta ulergarria izan dadin, formatu egokien eta beharrezko mekanismoen bidez ematen dela ziurtatzea.

- Ebakuazio-lanetan laguntzea.
- Herritarren segurtasuna.
- Desgaitasuna duten pertsonen eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuei asistentzia egokia bermatzea.

Era berean, talde honetan udaleko jarduera-planetan jasotako udal-baliabideak sartu ahal izango dira.

8.6.3.- Osasun-taldea

Osasun-taldea osatuko da Planaren Zuzendaritzak, baso-suteak dauden bitartean sortzen diren inguruabarrak kontuan hartuta, beharrezkotzat jotzen duenean. Osasun-taldearen eginkizunak hauek dira:

- Prebentzioa eta istripua izandakoei eta zaurituei arreta ematea.
- Zaurituen sailkapena egitea.
- Osasun-zentroetara eramatea.
- Ospitaleko harrerako azpiegitura antolatzea.
- Desgaitasuna duten pertsonen eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuei asistentzia egokia bermatzea.

Osasun-Taldea Eusko Jaurlaritzaren Osasun Saileko baliabide materialek eta pertsonalek osatuko dute, Osakidetza bidez, baita Erkidegoan dauden udal osasun-zerbitzu guztiek eta Gurutze Gorria eta DYA bezalako elkarte humanitarioek ere.

8.6.4.- Laguntza Logistikoko taldea

Laguntza logistikoko taldearen eginkizunak hauek dira:

- Sua itzaltzeko lanen euskarri gisa jokatzeko, beharrezko ekipoak eta hornigaiak eskaintzeko zein hornidurarako eta garraiorako, baita gainerako ekintza-talde guztien lanetan laguntza ematea.
- Erakunde eskudunei laguntza ematea ebakuazio-, ostatu- eta hornidura-lanetan.
- Desgaitasuna duten pertsonen beharrei erantzuteko beharrezkoak diren baliabideen mobilizazioa eta jarduera kudeatzea, eta horrela asistentzia eraginkorra ematen zaiela bermatzea, irisgarritasun unibertsala bermatzen duten neurri eta baliabide espezifikoak kontuan hartuta.
- “Babes zibileko larrialdian, animaliei arreta eta aterpea emateko prozedura” integratzea.
- Animaliak jasotzeko eta haiei arreta eta aterpea emateko erakunde eskudunei laguntzea, Babes zibileko larrialdian, animaliei arreta eta aterpea emateko prozeduraren arabera.

Talde hau osatuko dute hauek:

- Eusko Jaurlaritzaren Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak, SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroaren bidez, laguntza logistikoko taldea antolatuko du eta haren burua izendatuko du. Halaber hauen ekipoak gehituko ditu:
- Foru Aldundiaren Garraio eta Herrilan Departamentua.
- Aldundiko Gizarte Ongizatea.
- Gurutze Gorria eta DYA.
- Udal Larrialdi Planaren (PEM) logistika guztia.
- Foru Aldundietako, Udaletako eta Boluntario-erakundeetako boluntarioak.
- Beharrezkotzat jotzen diren beste hainbat organo.

9.- OPERATIBITATEA

9.1.- Operatibitatea alerta-fasean

Fase honetan gertaera larria ager daitekeela pentsarazten duten adierazleen jarraipena egiteko taktika eta protokolo bereziak egongo dira aktibatuta. Noiz edo noiz, egoeraren ezaugarriak kontuan hartuta, baliabide eta bitarteko operatibo batzuk mobilizatu beharra jaso dezake.

Oro har, planaren alerta-faseak eskatzen du:

- a) Egoeraren etengabeko jarraipena egitea.
- b) Garrantzizkoa izan daitekeen informazioa komunikatzea, jarduten dabiltzan zerbitzuei zein herritarrei.
- c) Fase honetan efektibo batzuk hurbiltzeko edo beste leku batean kokatzeko mugimenduak egon daitezke.
- d) Larrialdi fasean beharrezkoak izan daitezkeen prozedurak, bitartekoak eta baliabideak konprobatuko dira, bereziki oso ohikoak ez diren eszenatokietan.

Fase honetan bereziki garrantzitsua da Euskalmet – Euskal Meteorologia Agentziaren baso-suteen arriskua iragartzeko sistema, baita sistema hori Eusko Jaurlaritzaren Larrialdiei Aurre egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzaren Fenomeno Meteorologiko Kaltegarriak iragartzeko, Zaintzeko eta horien aurrean Jarduteko Prozeduraren bidez

kudeatzea ere, egoeraren jarraipena egiteko eta baso-suteen arriskuari buruzko abisuak, alertak eta alarmak emateko.

9.2.- Operatibitatea larrialdi-fasean

9.2.1.- Operatibitatea 0 egoeran

Egoera honetan aplikatzen den Larrialdi Planaren Zuzendaritza kasuan kasuko udal edo foru agintaritzaren ardura izango da. Baso-suteetarako Larrialdi Plan Bereziak jarraipen- eta ebaluazio-lanak egingo ditu eta hala badagokio, kasuan kasuko plan horien zuzendaritzei bermatuko die behar duten laguntza jasoko dutela eta, egoeragatik beharrezkoa izanez gero, Baso-suteetarako Larrialdi Plan Bereziaren guztiz integratuko dituztela.

Baso-suteetarako Larrialdi Plan Bereziaren bitartekoen zati bat mobiliza daiteke, laguntza emateko, ekintza-taldeei abisatzeko edo babes-neurriak prestatzeko. Normalean egoera honetan SG2 gertaerarekin bat datozen taktika operatiboak beti egongo dira aktibatuta, V. eranskina.

Egoera honetako ekintzak garrantzi handikoak dira, haietan oinarritzen baita goragoko mailetan beharrezkoak izan litezkeen ekintzen alderdi prebentiboa.

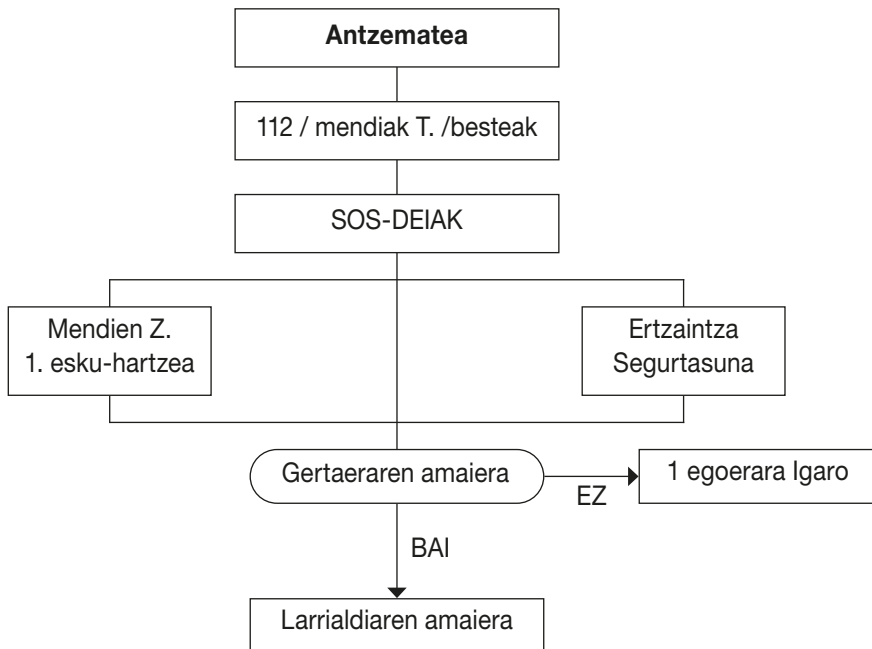
Baldin eta egoki irizten bada, Aholku Batzordea biltzeko deialdiaren aurre-abisua edo deialdia bera egin daiteke.

Larrialdia sortu duen arriskua kontrolatu ondoren eta gertaeraren aurreko normaltasunera itzuli bitartean, planak jarraipen-lanak egingo ditu, egoerak okerrera egiten ote duen ikusteko; ez da oso ohikoa, baina gerta liteke. Jarraipen-lan hori, batik bat, ohiko larrialdi-zerbitzuen bidez egiten da.

0 egoeran Foru jarduera-plana edota kasuan kasuko Udal jarduera-plana jartzen da martxan, SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroari

adierazi ondoren, eta sutea itzalia dagoenean edo 1 egoerara igaro dela erabakitzen denean amaitzen da.

0 Egoerarako funtzionograma operatiboa:

9.2.2.- Operatibitatea 1 egoeran

Egoera hau deklaratzeko denean Planeko 0 egoerarako aurreikusitako sua itzaltzeko bitartekoekin egoera kontrolatu daiteke, baina, izan dezakeen bilakaera kontuan hartuta, gerta daiteke egoerak gainezka egitea eta baliabide gehiago mobilizatu behar izatea edo babes-neurriak ezarri behar izatea, esaterako, herritarrek ebakuatzea.

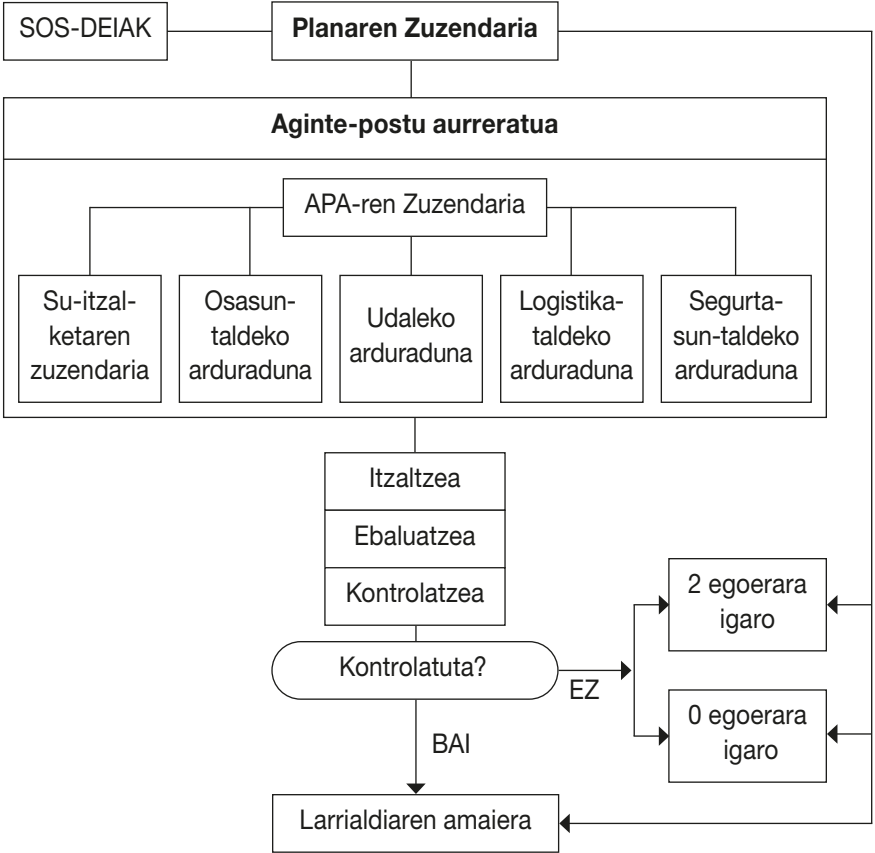
Egoera honetan, eta Foru jarduera-plana bakarrik aktibatuta dagoenean, Plan honekin interfasea bermatzeko asmoz, hala Aginte Postu Aurreratuan nola Aholku Batzordean, Eusko Jaurlaritzan Babes

Zibilean eta Larrialdietan eskuduna den Zuzendaritzako kideek egon beharko dute

Plan bereziaren egitura aktibatuko balitz, Foru jarduera-planaren zuzendaritza-egitura eta egitura operatiboak plan bereziarenean integratuko dira, hori aurretik aktibatuta egon zein ez egon.

1 egoera amaituko da larrialdia amaitzen denean, 2 egoerara pasatzen denean edo 0 egoerara pasatzen denean.

1 Larritasun-indizerako funtzionograma operatiboa, plana aktibatzen denean:

9.2.3.- Operatibitatea 2 egoeran

2. egoera hau Euskadiko Autonomia Erkidegoko Baso-suteetarako Larrialdi Plan Bereziaren zuzendariak deklaratu du, baso-sutearen garapenaren, inguruabarren eta izan dezakeen bilakaeraren ondorioz, Planean aurreikusitako baliabideak nahikoak ez direnean, basoko kaltea oso handia izango dela aurreikusten denean edo basokoak ez diren ondasunak edo pertsonak larri mehatxatuko dituela aurreikusten denean.

Halaber, egoera hau deklaratu ahal izango da, larritasun potentzial-eko 1 indizeko zenbait sute batera gertatzearen ondorioz, hori egitea komeni bada.

Aktibatuta dagoen Baso-suteetarako Planaren Zuzendariak izendatu du APAren Zuzendaritza bere gain hartuko duen pertsona.

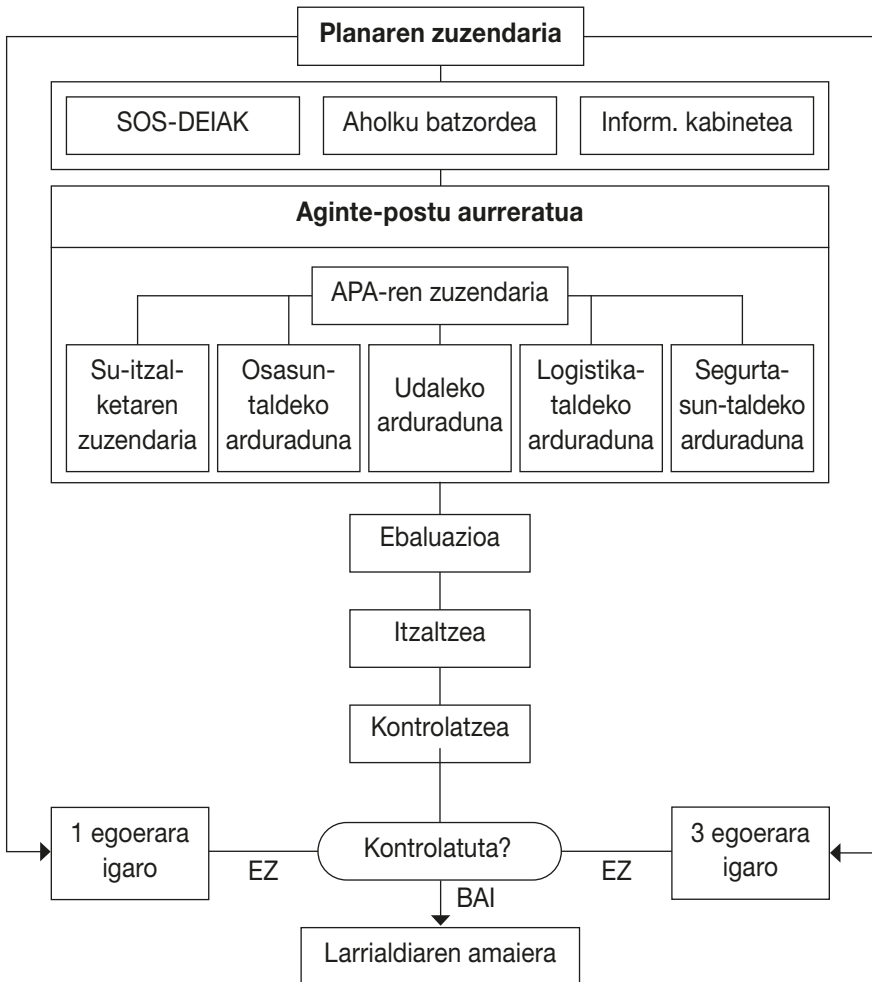
Baso-suteetarako plan hau aktibatzen bada, horren zuzendariak besterik adierazten ez duen bitartean, APA ekintza-taldeak bere menpe dituen LAEMZeko teknikariaren zuzendaritzapean egongo da.

Egoera hau amaituko da, Planaren zuzendariak larrialdiaren amaiera edo larrialdia 1 edo 3. egoerara igarotzen dela adierazten duenean.

Egoera honetan, Planaren zuzendariak Estatuko Gobernuak EAEn duen ordezkaria, aldioro, jakinaren gainean edukiko du.

Barne Ministroak, hala nahi izanez gero, edo Gobernuak ordezkariak edo Autonomia Erkidegoko ordezkariak eskatuta, 3. egoerara igarotzea deklaratu ahal izango du, interes nazional-eko larrialdia bada, Babes Zibileko Sistema Nazionalaren 17/2015 Legeak ezarritakoaren arabera.

2 Larritasun-indizerako funtzionograma operatiboa:

9.2.4.- Operatibitatea 3 egoeran

3 egoera hori ezarriko da suteak interes nazionalako larrialditzat jotzen badira, Babes Zibileko Sistema Nazionalaren 17/2015 Legean

ezarritakoaren arabera, eta babes zibilaren eta larrialdien arloko eskumena duen Ministerioaren titularrak egoera hori deklaratu ondoren.

Egoera horretan Planeko Zuzendaritza Batzordea osatuko da. Batzorde hori babes zibilaren eta larrialdien arloan eskumena daukan Ministerioko ordezkari batek eta Eusko Jaurlaritzan babes zibilaren eta larrialdien arloan eskumena daukan sailburuak edo bere ordezkari izendatzen duen pertsonak osatuko dute.

Egoera horretan SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroa EKZI bihurtuko da.

3. egoera horrek indarrean jarraituko du, harik eta Planaren zuzendariak larrialdiaren amaiera edo 2. egoerara igarotzen dela adierazten duen arte.

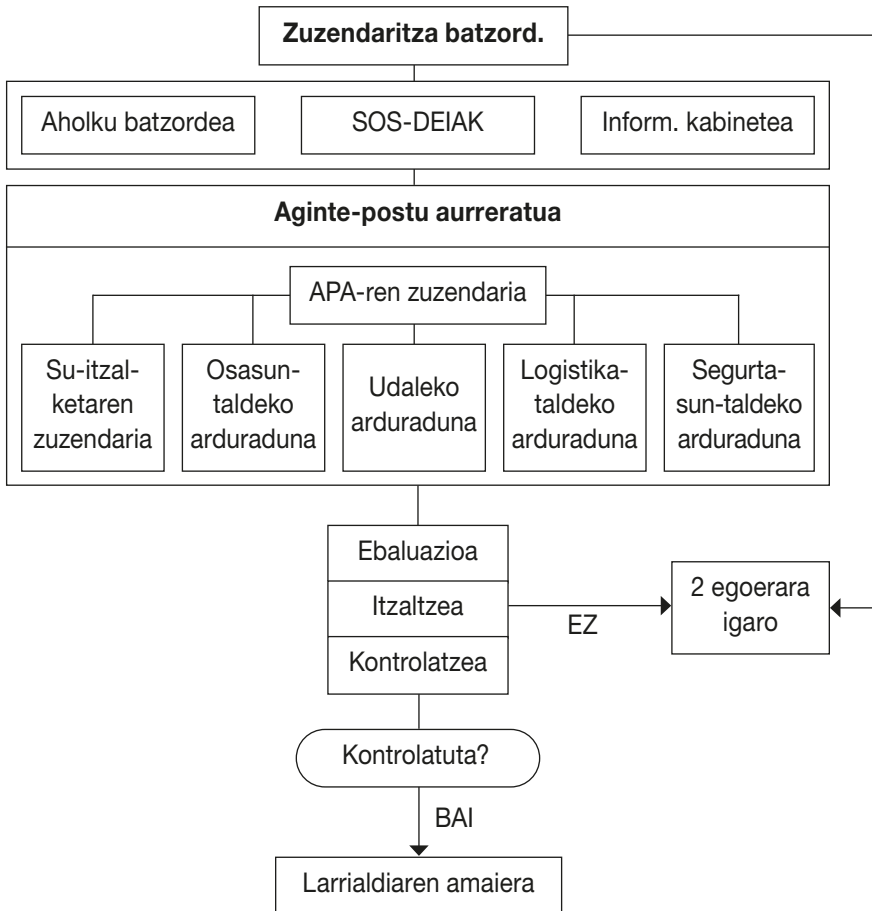
EAEko Baso-suteetarako Larrialdi Plan Bereziaren zuzendariak, Zuzendaritza Batzordearen jarraibideak betez, planean jasota datozen baliabide propioak eta esleitutakoak koordinatzen jarraituko du.

Interes nazionala aitortzen den larrialdietan, Plan hau aktibatutako plan gorenean integratuko da, dela:

- Babes Zibileko Larrialdietako Estatuko Plan Orokorra
edo
- Baso-suteen Larrialdietarako Babes Zibileko Estatuko Plana.

Eraginkortasuna aipatutako Estatuko planetan jasotakora egokituz.

3 Egoerarako funtzionograma operatiboa:

9.3.- Operatibitatea errekupeazio-fasean

Fase hau berez aktibatzen da larrialdi-fasea, dagoen egoeran egonda ere, desaktibatzen den unean bertan.

Orduantxe, agintaritza eskudunek, eragindako kalteak kontuan hartuta, egin beharreko errekupeazio-lanei ekingo diete eta arreta berezia

emango zaie biktimei eta eragindakoei, Larrialdiei Aurre Egiteko Euskal Sistemaren barruko zerbitzuen parte hartzearekin. Fase honetan gertakariaren azterketa kritikoa egingo da, eta arriskuen analisiarekin lotutako arloak zein larrialdiaren kudeaketa aztertuko dira.

9.4.- Plan honi Estatuko edo beste autonomia erkidego batzuetako bitartekoak esleitzea

Estatuko bitartekoak esleitzeko eta haien laguntza emateko arau hauei jarraituko zaie: 1994ko maiatzaren 6ko Ministroen Kontseiluko Erabakian ezarritako arauai (Estatuko Barne Idazkaritzaren 1994ko uztailaren 4ko Ebazpenaren bidez argitaratuta) eta uztailaren 20ko 21/2015 Legeari, Mendiei buruzko azaroaren 21eko 43/2003 Legearen 7. artikuluko c atala aldatzen duenari.

Itzalketaren zuzendariak planaren helburuak bete ahal izateko Estatuari edo beste autonomia erkidego batzuei bitarteko batzuk eskatzea beharrezkoa dela erabakitzen badu, Planaren zuzendariari jakinaraziko dio. Planaren Zuzendariak eskaerari oniritzia emango dio eta SOS Deiak Ekintzak Koordinatzeko Zentroaren bitartez izapidetuko da. Aldez aurretik Planari esleitu gabeko bitarteko horiek planaren barruan integratuko dira.

Urtero, Autonomia erkidegoei baso-suteen aurrean mendiak zaintzeko Estatuko laguntza-baliabideak zabaltzeko eskumena daukan Ministerioak (gaur egun Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa) ezartzen du zein bitarteko dauden eskurgarri beste autonomia erkidego batzuekin koordinatuta suteak itzaltzeko lanak egiteko. Era berean, beste ministerio batzuenak diren beste erre-kurtso batzuk ere eskatu ahal izango dira, bereziki Defentsa Ministerioarenak.

Bitarteko horien eskaera egiteko IV ERANSKINEAN jasotakoari jarraituko zaio.

9.5.- Eremu mugakideei eragiten dieten suteetan beste autonomia erkidego batzuekin koordinatzeko modua

Suteak autonomia erkidego mugakideei eragiten dien edo eragin ahal dien kasuetan, erkidego horien arteko lankidetza ezinbestekoa da eta, 3 egoera deklaritzen ez den bitartean, sutean inplikatura dauden autonomia erkidegoek beren jarduerak koordinatuko dituzte, eta beren planak edo prozedura operatiboak aktibo mantenduko dituzte, dagoen gertaerari egokিত, eta aktibatutako prozeduren zuzendaritzen arteko komunikazioa etengabea izango da. Ahal den neurrian, Itzalketarako Aginte Bakarra egon dadin saiatu behar da, eta horrek hartuko du su-itzalketaren ardura eta suteari esleitutako itzaltze-bitarteko guztiak integratuko ditu. Estatuko bitartekoak ere esleitzea beharrezkoa izanez gero, nahitaezkoa izango da Itzalketarako Agintari Bakar bat izendatzea. Izendapen hori Estatuko Administrazioari jakinaraziko zaio VIII. eranskinaren bidez.

Esleitzen diren bitarteko eta baliabideek egin beharreko eginkizunek esleitura daukaten espezializazio funtzionalari erantzungo diote, eta arau hauei jarraituko diete: bitarteko edo baliabideak parte diren zerbitzuei dagozkien arauak eta aplikagarri zaizkien estatutuei zein arauak.

Itzalketaren zuzendariak planaren helburuak bete ahal izateko beste autonomia erkidego batzuei bitarteko batzuk eskatzea beharrezkoa dela erabakitzen badu, sutearen larritasun mailaren arabera, dagokion Planaren zuzendariari jakinaraziko dio. Planaren Zuzendariak eskaerari oniritzia emango dio eta SOS Deiak Ekintzak Koordinatzeko Zentroaren bitartez izapidetuko da. Aldez aurretik Planari esleitu gabeko bitarteko horiek planaren barruan integratuko dira.

10.- ABISUEN PLANA

Zainketan eta suak itzaltzeko lanetan Administrazioako estamentu guztien arteko lankidetzak suteak errazago mugatzen eta sute horien ondorioak txikitzen lagunduko du.

Poliziek edo Foru Aldundietako Nekazaritza eta Ingurumeneko Departamentuetatik kanpoko langileek sute-sorgunerik antzemanaz gero, alarma benetakoa dela egiaztatu beharko dute eta, ahal izanez gero, sua itzaltzen saiatu. Baso-sutea edo basoan eragina izan dezakeen arrisku-fokua benetakoa dela egiaztatu ondoren, SOS-DEIAK Ekintzak Koordinatzeko Zentroari adieraziko zaio, eta horrek horretarako dagoen taktika operatiboa (SG2, V. eranskina) aktibatuko du.

11.-FORU- ETA TOKI- MAILAKO JARDUERA-PLANAK

Baso Suteetarako Larrialdietako Foru edo Udal Jarduera Planek kasuan kasuko Administrazioari dagozkion baliabideen eta zerbitzuen antolaketa eta jarduera-prozedura ezarriko dituzte, bakoitzak bere lur-eremuaren barruko Baso Suteetarako larrialdiei aurre egiteko helburuarekin.

Udal Planak barne hartuko ditu hauen guztien autobabeseko planak: enpresenak, isolatutako herrienak, urbanizazioenak, kanpinenak, eta abar, baldin eta arrisku-eremuetan badaude, baita planaren lurralde-eremuaren barruan dauden baso-ustiapenerako elkarteen edo enpresen autobabes-planak ere.

11.1.- Foru mailako jarduera-planak

11.1.1.- Oinarrizko eginkizunak

Foru-mailako jarduera-planen oinarrizko eginkizunak ondorengo hauek dira:

- a) Kasuan kasuko lurralde historikoaren barruan, baso-suteetako larrialdietan esku hartzeko antolaketa-egitura eta prozedurak aurreikustea.
- b) Baso-suteetarako Larrialdi Plan Berezi honekin koordinatzeko mekanismo eta prozedurak aurreikustea, behar bezala integra dadin bermatzeko.

- c) Tokiko administrazioetako antolaketekin artikulatzeko sistemak ezartzea, bakoitzaren lurralde eremuaren barruan.
- d) Lurraldea zonifikatzea, baso-suteen arriskuaren eta aurreikus daitezkeen ondorioen arabera, hiri-baso inguruneko interfazeko eremuak eta ingurumen balio handiko eremuak barne hartuta. Arrisku Handiko Zonaldeak (AHZ) beren lurralde eremuan definitzea. Eremuak mugatzea, bitartekoak eta baliabideak hedatzeko eta esku-hartzeko eskakizun posibleen arabera; baita larrialdietako lanetan erabili beharreko azpiegitura fisikoa non dagoen jakitea ere.
- e) Aurreko guztia kontuan hartuta, autobabeseko eta prebentzioko planak garatuko dira baso-suteek herritarrentzat, ondasunetarako eta ingurumenerako dauzkaten arriskuak murrizteko eta ahalik eta gehien txikitzeko, eta horretarako sailarteko ekintzak koordinatuko dira.
- f) Arriskubide-garaiak ezartzea, baso-sutea izateko arriskuarekin lotutakoak, aurreikuspen orokorren arabera eta arriskua definitzen duten tokiko parametroen arabera.
- g) Boluntarioak integratzeko antolamendu-sistemak aurreikustea.
- h) Herritarrei informazioa emateko prozedurak zehaztea.
- i) Bitarteko eta baliabide zehatzak katalogatzea, aurreikusitako jardueretan erabiltzeko.

11.1.2.- Foru mailako jarduera-planen gutxienezko edukia

Foru mailako jarduera-planek gutxienez ondoren zehazten den edukia izan behar dute:

- Planaren helburua eta lurralde-eremua.

- Lurraldearen deskribapena, mugak eta kokapen geografikoa, basoaren banaketa eta baso-eremuan dauden herri-guneak, urbanizazioak, kanpatzeko lekuak eta industriak.
- Arriskuaren analisisa.
- Hiri-baso inguruneke interfazeko egoerak katalogatzea eta horiekin lotutako arriskua, baso-suteetarako prebentziozko planifikazioa egiteko eta larrialdiak kudeatzeko.
- Sua itzaltzeko lanetan laguntzeko azpiegituren deskribapena eta kokalekua: komunikabideak, pistak, oihanbideak eta suebakiak; ura hartzeko lekuak, helikopteroak lurreratzeko lekuak, eta abar.
- Baso-suteen aurkako eta larrialdi-egoerei aurre egiteko tokiko antolaketa, fase ezberdinetan (sutea antzematea eta jakinaraztea, baso-suteen ondoriozko larrialdian jardutea, baso-sutearen ondoriozko larrialdia amaitzea); bertako kideek egin beharreko eginkizunak esleituta, boluntarioak barne, eta beste administrazioetako organizazioekin gerta daitezkeen artikulazioak eta koordinazioa kontuan hartuta, baldin eta aurreikusten diren sutearen ondorioak direla eta, beharrezkoa bada.
- Antolaketa-prozedura operatiboak eta suteei buruzko alertarekin daukaten lotura. Aginte Postu Aurreratua eratu aurreko eta ondorengo jarduerak.
- Herritarrei informazioa emateko prozedurak eta oinarritzko jarduerak zehaztea, herritarrak autobabesteko, ebakuatzeko eta haiei aterpe emateko.
- Baso-suteen ondoriozko larrialdietan herritarrak ebakuatzeko jarduerak eta hori guztia kudeatzeko berariazko prozedura.
- Laguntza logistikoa emateko oinarritzko jarduerak zehaztea.
- Aurreikusitako jarduerak martxan jartzeko eskura dauden baliabideak katalogatzea.

- Autobabes korporatiboa eta herritarren autobabesa promozionatzeko, zabaltzeko eta kontrolatzeko jarduerak sustatzea.
- Udal planak edo beste toki erakunde batzuetakoak kasu bakoitzean eskumena daukaten korporazioetako organoek onetsiko dituzte eta kasuan kasuko autonomia erkidegoko babes zibileko batzordeak homologatuko ditu.

Foru Planak Foru Aldundi bakoitzaren organoak onetsiko ditu, eta Euskadiko Babes Zibileko Batzordeak homologatuko ditu.

11.1.3.- Foru Planaren mantenimendua

Planaren mantenimendurako hauexek egin behar dira: herritarrek eta planean parte hartzen duten pertsonak plana ezagutzeko jarduerak zehaztu; prozedura operatiboak hobetu; bitartekoei eta baliabideei buruzko datuak eguneratu; arriskuak, kalteberatasunak, zonifikazioa eta arriskubide-garaiak aztertu; eta lanean ari diren pertsonen prestakuntza eta antolaketa bermatu.

Prozedura operatiboak

Sua itzaltzeko teknikak, eta antolaketa- nahiz jarduera-prozedura operatiboak, metodo eta teknika berriak agertu ahala, eguneratu behar dira.

Bitartekoen eta baliabideen eguneraketa

Suteak itzaltzeko lanetan parte hartzen duten zerbitzu foraletako baliabideen eta bitartekoen katalogoak, urtero, erdi-mailako arriskubide gisa adierazitako garaia hasi aurretik eguneratu eta berraztertu beharko dira.

Arriskuen, kalteberatasunen, zonifikazioaren eta arriskubide-garaien azterketa

Parametro horiek guztiak definituta, eta Planaren barruan sartuta egon arren, horietako batean edozein aldaketa gertatuz gero, Eusko

Jaurларitzan babes zibilaren eta larrialdien arloan eskumena daukan Zuzendaritzari adierazi beharko zaio, EAEko Plana zuzentzeko edo beharrezko neurriak hartzeko.

Jarduten duten pertsonen prestakuntza eta eguneraketa

Planean parte hartzen duten pertsona guztiek kasu bakoitzean adierazitako eginkizunetarako ondo prestatuta egon behar dute. Berariazko prestakuntza jaso beharko dute desgaitasuna daukaten pertsonak eta zaugarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuk artatzeko, ager daitezkeen ezaugarri eta behar bereziak kontuan hartuta.

11.2.- Udal mailako jarduera-planak

11.2.1.- Oinarrizko eginkizunak

Udal Larrialdi Planen oinarrizko eginkizunak hauek dira:

- a) Dagokion udalerriaren edo toki erakundearen lurraldearen barruan, baso-suteetako larrialdietan esku hartzeko antolaketa-egitura eta prozedurak aurreikustea.
- b) Foru Plana eta EAEko Larrialdi Plana elkarrekin artikulatzeko sistemak ezartzea.
- c) Larrialdi-egoeretan erabili beharreko azpiegitura fisikoak non dauden ezartzea.
- d) Baso-suteen aurkako Berehalako Laguntzako taldeak toki bakoitzean antola daitezen aurreikustea. Talde horietan boluntarioak sartu ahal izango dira, autobabesa sustatzeko eta bultzatzeko.
- e) Herritarrei informazioa emateko prozedurak zehaztea.
- f) Bitarteko eta baliabide zehatzak katalogatzea, aurreikusitako jarduerak martxan jartzeko.

- g) Ebakuazio-bideak definitzea, baita ebakuatutako herritarrak jasotzeko eremuak ere.
- h) Autobabeserako planak idazten laguntzea.

11.2.2.- Udal Larrialdi Planen gutxieneko edukia

Udal Larrialdi Planak, gutxienez, eduki hauek izan beharko ditu:

- a) Planaren helburua eta lurralde-eremua.
- b) Lurraldearen deskribapena, mugak eta kokapen geografikoa, basoaren banaketa eta baso-eremuan dauden herri-guneak, urbanizazioak, kanpatzeko lekuak eta industriak.
- c) Sua itzaltzeko lanetan laguntzeko udal azpiegituren deskribapena eta kokalekua: komunikabideak, pistak, oihanbideak eta suebakiak; ura hartzeko lekuak, helikopteroak lurreratzeko lekuak, eta abar.
- d) Baso-suteen aurkako, eta larrialdi-egoerei aurre egiteko tokiko antolaketa, fase ezberdinetan; bertako kideek egin beharreko eginkizunak esleituta, boluntarioak barne, eta beste administrazioetako organizazioekin gerta daitezkeen artikulazioak eta koordinazioa kontuan hartuta, baldin eta aurreikusten diren sutearen ondorioak direla eta, beharrezkoa bada.
- e) Antolaketa-prozedura operatiboak, suteen alertarekin daukaten lotura. Aginte Postu Aurreratua eratu aurreko eta ondoko jarduerak. Zentzu honetan Udal Larrialdi-Planak Udaleko ordezkari bat izendatzea aurreikusi beharko du, Aginte Postu Aurreratuan edota Batzorde Kontseiluan ordezkari hori bertara dadin eskatzen duten kasuetarako.
- f) Herritarrei informazioa emateko prozedurak zehaztea.

- g) Aurreikusitako jarduerak martxan jartzeko eskuragarri dauden udal baliabideak katalogatzea.
- h) Udaleko Planetan, eranskin gisa, lurralde-eremu bakoitzean egindako autobabeserako planak jarriko dira.

Udal Larrialdi-Planak korporazio bakoitzaren barruko organo eskudunak onetsiko ditu, eta Euskadiko Babes Zibileko Batzordeak homologatuko ditu.

11.2.3.- Udal Planaren mantenimendua

Planak ondorengo programa hauek zehaztuko ditu:

- Jarduten duten pertsonen prestakuntza- eta eguneraketa-programa. Berariazko prestakuntza jaso beharko dute desgaitasuna daukaten pertsonak eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuk artatzeko, ager daitezkeen ezaugarri eta behar bereziak kontuan hartuta.
- Bitartekoak eta baliabideak eguneratzeko programa.

11.3.- Baso-suteetarako autobabes-planak

Baso-suteetarako autobabes-planek jasotzen dituzte baso-suteak gertatzeko arriskua daukaten zonaldeetan edota hiri-baso ingurunezko interfazeko zonaldeetan dauden instalazioen, eraikinen eta abarren inguruko aurreikuspenak. Plan horien helburua da baso-suteak sor daitezen edota zabal daitezen ekiditea eta zerbitzu publiko espezializatuei suteak itzaltzeko lanak erraztea.

Baso-suteetarako autobabes-planak egitea plan horrek erreferentzia egiten dien instalazioen edo eraikinen titularra den pertsona fisiko edo juridikoaren ardura da.

Azaroaren 2ko 277/2010 Dekretuak larrialdi-egoerei aurre egiteko jarduera, zentro edo establezimendu zehatz batzuei ezartzen zaizkien autobabeserako betebeharrak arautzen ditu, eta Dekretu hori bete beharra daukaten establezimendu eta jarduerak, baso-hiri inguruneko interfazeko zonaldeetan daudenean, autobabeserako plan bat landu behar dute eta plan horrek Dekretu horretan ezarritakoa zein plan honen VI. eranskinean jasotako berezitasunak bete behar ditu.

Halaber, kanpaldia egiteko instalazioetako autobabes-planak VII. eranskinean jasotzen diren berezitasunak bete behar ditu.

11.3.1.- Oinarrizko eginkizunak

Baso-suteetarako autobabes-planen oinarrizko eginkizunak dira larrialdi-egoerei aurre egiteko jarduera, zentro edo establezimendu zehatz batzuei ezartzen zaizkien autobabeserako betebeharrak arautzen dituen azaroaren 2ko 277/2010 Dekretuak ezartzen dituenak, eta beste hauek ere bai:

- a) Baso-sute bat dagoelako alarma ematea.
- b) Goragoko planetan aurreikusten diren zaintza- eta detekzio-lanak osatzea.
- c) Eskura dauden pertsonak eta bitarteko materialak antolatzea baso-suteetako larrialdietan jarduteko, goragoko planetan aurreikusten diren zerbitzu operatiboak heldu eta lanean hasi arte.
- d) Larrialdi-kasuetan, kanpoko laguntzen esku-hartzea prestatzea eta beharrezkoa izan daitekeen ebakuazioa bermatzea.

11.4.- Baso-suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko planak

Baso-suteak prebenitzeko, zaintzeko eta itzaltzeko urteko planen helburu nagusia da baso-suteen arloan urteroko kudeaketa-tresna

izatea, prebentzioaren, zaintzaren eta itzalketaren ikuspegi integral bate-tik. Plan horiek azaroaren 21eko 43/2003 Legearekin lotuta daude eta horietan agertuko dira egoera laburtuta, plana indarrean dagoen urteko programazioaren laburpena, aurreko urteko testuingurua zehaztuta, eta indarrean dagoen urteko planifikazioan eragiten duten faktoreak; Ekidin behar da luze deskribatzea eta azaltzea, baldin eta hori beste tresna batzuetan agertzen bada.

Urteko planak lurralde-politika guztietarako lehentasunezko anto-laketa-tresnak izango dira

11.4.1. Oinarrizko eginkizunak

- a) Lurraldearen analisia eta zonifikazioa.
- b) Dispositiboaren diseinu orokorra, urte osoan zehar baso-suteen prebentzioari, detekzioari eta itzalketari arreta globala emateko.
- c) Prebentzio-lanak definitzea eta horiei jarraipena egitea.
- d) Baso-suteei buruzko behin betiko estatistika prestatzea.
- e) Erabilerak eta debekuak edo murrizketak arautzea.

12.- BASO-SUTEEN PREBENTZIOA

Prebentzioaren helburua da aurreikus daitezkeen arrazoen ondorioz hasitako baso-suteak saihestea edo desagerraraztea, eta ezustean sortutakoei aurre egiteko lana erraztea.

Suteen prebentzioak helburu hauek lortu behar ditu:

1. Arduragabekieriaz edo nahita sortutako suteak saihestea.
2. Sutearen berri ahalik eta azkarren izatea.
3. Alertaren, diagnostikoaren eta lehenengo jarduera-neurriak hartzearen arteko denbora murriztea.
4. Premien arabera, giza baliabide eta baliabide material egokiak eskuragarri izatea.
5. Baso-suteek sortutako kalteak ahal den neurrian murriztea.

Hartu beharreko neurriak

Baso-suteen prebentzioa eta kontrola lau ikuspegi desberdinetatik planifikatu behar dira:

1. Gizarte-prebentzioa: heziketa- eta dibulgazio-lana.
2. Prebentzio tekniko: baso-suteen aurkako defentsarako planak.

3. Prebentzio zuzena eta jarduerak: zaintzeko, prebenitzeko eta itzaltzeko bitartekoak hobetzea eta egokitzea. Prebentzioko basoko lanak burutzea.
4. Baso-suteak itzaltzeko lanen koordinazioa.
5. Gaur egungo legediaren egokitzapena suteen alorrean.

12.1.- Gizarte-prebentzioa

Euskadiko Autonomia Erkidegoan sortutako suteen %70 eta 85 artean nahita edo arduragabekeriaren ondorioz gertatzen da. Lehenengoen artean, sasien, mendi baxuaren eta oihantzeen erreketak aipatu behar dira. Arduragabekeriaren ondoriozkoen artean nekazaritza-hondakinen erreketek eta basoko lanek sortutakoak nagusitzen dira.

Horregatik, ondorengo baldintzak beteko dituen heziketa lantzea beharrezkoa da:

- Gizarteari erakustea baso-suteek sortzen dituzten kalteak (basoak, fauna eta flora galtzea; lurzorua higidura-prozesuak sortzea, eta ibaiak eta zingirak lehortezea) eta kaltetutako habitatak edo mendiak leheneratzeko behar den denbora luzea.
- Gizartearen kontzientziatzea, mendiak propietzat eta beharrezkotzat har ditzan, ondorioz lagunduko baitu baso-suteen berri emanez, behar bezalako prestakuntza daukaten boluntario-taldeetako kide gisa suteak itzaltzen lagunduz, eta sua modu arriskutsuan erabiltzen dutenei kargu hartuz eta horiek salatuz.
- Lanerako tresna gisa sua erabiltzen duten nekazarien, baso-lanetan dabilzanen eta abeltzainen arduragabekeriak saihestea (neurri prebentiboak, arriskuen ebaluazioa, suaren erabilera egokia eta, batez ere, sua erabiltzearen ordezkotako metodoen berri ematea).

Heziketa zabaltzeko lan hau aldizka eta etengabe egin beharko litza-teke, foiletoen, kartelen, pegatinen, eta komunikabideetako iragarkien

eta kanpainen bidez. Prebentzio-programa horiek formatu egokiak eta beharrezko baliabideak izan behar dituzte, pertsonentzat eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuentzat irisgarriak eta ulergarriak izateko.

Lan hori jarraian egin behar da denbora luzez, mezua gizarteak, mendia erabiltzen dutenek eta bertan lan egiten dutenenek barnera dezaten. Kanpaina jarraian egitea kanpaina handia izatea baino garrantzizkoagoa da. Kanpaina hasi aurretik edo kanpainarekin batera, kausa ohikoenen zergatiei buruzko ikerketa soziologikoa egin liteke.

12.2.- Prebentzio teknikoa

Prebentzio teknikoaren lehenengo zeregina da informazio hauek biltzea: lurraldearen geografia fisikoari buruz eskura dagoen informazioa, suteak eragiten dituzten baldintzak, zaintzeko eta sua itzaltzeko eskura dauden bitarteko material eta pertsonak, baita haien gabezia eta premiak ere, Plan honetan adierazten den bezala.

Informazio horrek guztiak informazio geografikoko sistema informatiko batean egon behar du. Sistema informatiko horrek datuetara azkar eta argi heltzeko aukera eman behar du, eta suaren jokabidearen eta bilakaeraren simulazioa egiteko aukera era bai.

12.3.- Prebentzio zuzena. Jarduerak

Fase hau, bere egokitzen onenean, planteatutako Baso Suteei aurre egiteko planek erakusten dituzten emaitzetatik eratorriko litzateke. Bertan zehaztuta agertuko dira suteak prebenitzeko eta itzaltzeko gaur egun dagoen egituraren barruan dauden gabeziak eta egin beharreko hobeak.

Egokitzen hauek aipatu daitezke:

- Logistika eta base informatikoa: Foru Aldundietako eta Eusko Jaurlaritzako Sailen eta Zerbitzuen arteko barne-mekanismoak

egokitu beharko dira, dagoeneko prestatuta dagoen informazioa itzaltzeko lanez arduratzen diren erakundeei emateko. Era berean, suaren eta baso-suteen jokabidea simulatzeko programa informatikoak erantsiko zaizkio sistemari.

- Datu meteorologikoak: estazio meteorologiko automatikoen sarea aprobetxatuz, sare horrekin etengabe konektatzeko aukera egon beharko luke, suteetako arrisku-indizeak eratu ahal izateko eta simulazio-programek behar dituzten uneko parametro meteorologikoak izan ahal izateko.
- Segurtasuneko eta sua itzaltzeko materiala:
 - Langileen eta teknikarien segurtasuna handitzeko, suaren kontrako jantziak, babesteko betaurrekoak, kearen kontrako maskara, eta pertsonen babeserako materiala erosi.
 - Esku-tresnak: taldeei su-zapalgailuak, aizkora-aitzurak, palak, motozerra (hala badagokio), sua itzaltzeko motxilak ematea.
 - Sua itzaltzeko teknika berriak probatu eta erabiltzea.
 - Zaintza-lanetan zein suteen aurrerapena eta bilakaera ikusteko lanetan, Ertzaintzaren helikopteroen erabilera koordinatzea; eta ur-deposituaren, ur-poltsen edo itzaltzeko bonben bidez zuzenean itzaltzen laguntzea.
 - Arriskubide handiko garaietan, arrisku handiko guneetan sarrera murriztea.
 - Suhiltzaile Parkeetako edo Nekazaritza eta Ingurumen Sailerako motoponpak eta zisterna-kamioiak, mendietan mugitzeko eta lan egiteko beharretara moldatzea.
- Langileen prestakuntza:
 - Prebentzio-teknikei eta suak itzaltzeko teknikei buruzko ikastaroak, baso-suteak itzaltzen laguntzen duten erakundeetako

langile guztiek prestakuntza eta etengabeko birziklapena jaso dezaten.

- Sua itzaltzeko lanez arduratzen diren pertsonek aldizkako praktikak egitea.
- Itzaltzeko azpiegiturak hobetzea:
 - Ur puntuak aurkitu eta egokitzea.
 - Arrisku-garaietan, zainketarako puntu finkoak eta mugikorak ezartzea.
 - Baso-suteak izateko arrisku handia duten mendietara sartzeko bideak hobetzea.
 - Suebaki-eremuak garatzea.
- Suteak sortzeko arrisku handiko baso-multzoen egokitzapena:
 - Erregaiaren jarraipen bertikal eta horizontala etetea helburu daukaten basoko lanak indartuko dira.
 - Urtero, jarduera-planak egingo dira arlo hauetan.
 - Sasiak kontrolatzeko garbiketa.
 - Inausketak.
 - Hosto erorkorreko espezie hostotsuen oihantze tartekatuak, bertako florarena batez ere.
 - Larreko eta artzaintzako plangintzarekin eta zinegetikarekin koordinatzea, larrea erabiltzearen ondorioz erregaia murrizte aldera.

13.- PLANAREN EZARPENA ETA MANTENIMENDUA

EAEko Baso Suteetarako Larrialdi Plana onetsi eta homologatu ondoren, Eusko Jaurlaritzak plan hori indarrean jartzeko eta denboran zehar eraginkortasuna mantentzeko egin beharreko ekintzak bultzatuko ditu.

Autonomia Erkidegoan gertatutako larrialdiei buruzko txostenak egingo dira. Ondoren Euskadiko Babes Zibileko Batzordeak txosten horiek berrikusteko eta aztertzeko aukera izango du, Planean hobe-kuntzak sartzeko asmoz

13.1.- Ezarpena

Euskadiko Autonomia Erkidegoko Baso Suteetarako Larrialdi Planaren operatibitatea bermatzeko asmoz, beharrezkotzat jotzen diren baliabideak emango zaizkio. Gutxienez, baliabide hauek hartuko dira kontuan:

- Transmisio-sarea
- Datu meteorologikoak jasotzeko eta igortzeko sistemak.
- EKZI, Informazio Kabinetea eta Ekintza Taldeak beharrezko baliabide zehatzez hornitu.
- Herritarrak ohartarazteko sistemak.

Planaren ezarpenak ekintza multzo bat biltzen du, plana zuzen aplikatuko dela ziurtatzeko burutu beharrekoak, eta hauek dira:

- Aholku Batzordeko, Informazio Kabineteko eta Larrialdia Koordinatzeko Zentroko kideak izendatzea, baita kide horiek aurkitzeko sistemak ere.
- Ekintza Taldeetako baliabideak, agintariak (eta ordezkioak) eta kideak izendatzea, baita talde horiek mobilizatzeko sistemak ere.
- Parte hartzen duten organismoekin eta erakundeekin beharrezko Protokoloak ezartzea, jarduerak argitzeko zein bitartekoak edota laguntza teknikoak esleitzeko.
- Planera esleitutako bitarteko eta baliabide guztiak prest daudela egiaztatzea.
- Partaide guztiek Plana, behar den neurrian, ezagutzen dutela ziurtatzea, euren zereginak ondo betetzeko.
- Ezarritako ereduaren, langileen trebakuntzaren eta baliabideen erabilgarritasuna egiaztatzea, simulazio osoa edo Zuzendariak beharrezkotzat jotzen dituen simulazio-zatiak eginez.
- Herriarren artean hedatzen dela bermatzea, komunikabide, kartel hezitzaile, triptiko, pegatina, eta abarren bidez, hartu beharreko gomendioei eta prebentzio-neurriei buruzko mezu argi eta zuzenak erabiliz. Informazio-programa horiek formatu egokiak eta beharrezko baliabideak izan behar dituzte, desgaitasunen bat duten pertsonentzat eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuentzat irisgarriak eta ulergarriak izateko.

13.2.- Mantenimendua

Plana ezartzea lortu ondoren, eta denboran zehar, bere eraginkortasunari eusteko lan egingo da.

Planaren eraginkortasunari eusteko ekintzei Eusko Jaurlaritzan babes zibilaren eta larrialdien arloan eskumena daukan Zuzendaritzak pres-tatutako Mantenimendu Programa aplikatuko zaie.

Planaren eraginkortasunari eusteko ekintzak hauek dira:

- Eguneratzea eta berrikustea: lan horiek nahitaezkoak dira Planak iraun dezan eta eraginkorra izan dadin.
- Etengabeko prestakuntza: bertan lanean ari direnen prestakuntzak etengabea izan behar du, etengabe berrikusten eta eguneratzen den dokumentua baita. Larrialdietan esku-hartzeko zerbitzuek berariazko prestakuntza jaso beharko dute desgaitasuna daukaten pertsonak eta zaurgarritasun-egoeran dauden beste kolektibo batzuk artatzeko, ager daitezkeen ezaugarri eta behar bereziak kontuan hartuta.
- Simulazioak.
- Ariketak.
- Berrikusketak: aldizkakoak eta ohiz kanpokoak.

ERANSKINAK¹

- I. Eranskina: Baso-sistemak eta larre- eta artzaintza-sistemak.
- II. Eranskina: Baso-erregaien ereduak Euskadiko Autonomia Erkidegoan.
- III. Eranskina: Baso-suteen partea.
- IV. Eranskina: Autonomia erkidegoaz gaindiko baliabideak eskatzea.
- V. Eranskina: SG2 baso-sutea taktika operatiboa.
- VI. Eranskina: 277/2010 Dekretuaren pean dauden eta baso-suteen arriskua daukaten establezimenduen autobabes-planei buruzko zehaztapenak.
- VII. Eranskina: Kanpalekuetako instalazioen baso-sutearen arriskurako autobabes-planei buruzko zehaztapenak.
- VIII. Eranskina: Aginte Bakarraren izendapena.
- IX. Eranskina: Fenomeno Meteorologiko Kaltegarriak Iragartzeko, Zaintzeko eta horien aurrean Jarduteko Prozedura

¹ Eranskin hauek eskuragarri dituzu web-orri honetan: www.euskadi.eus/eusko-jaurilaritza/112-larrialdiak/